

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**USTALEŃ ZMIANY Nr 1 ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO TERENU GÓRNICZEGO
„BUKOWA GÓRA II” POŁOŻONEGO NA OBSZARZE GMINY ŁĄCZNA**

Opracowała:

mgr inż. arch. kraj., inż. arch. Paula Zdybiowska-Piec

ZAŁĄCZNIK nr 1: *Część graficzna prognozy projektu zmiany nr 1 Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego „Bukowa Góra II”, położonego na obszarze gminy Łączna*

Kielce, 2019

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE	 3
1) PRZEDMIOT I PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA	 3
2) ZASTOSOWANE METODY SPORZADZANIA PROGNOZY	 5
II. CHARAKTERYSTYKA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	 6
1) CEL I ZAKRES PROJEKTU PLANU	 6
2) POWIAZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	 6
3) OGÓLNE KIERUNKI ZMIAN I PODSTAWOWE ZASADY ZAGOSPODAROWANIA TERENU	 6
4) SZCZEGÓŁOWE USTALENIA DLA POSZCZEGÓLNYCH FORM UŻYTKOWANIA TERENÓW	 7
5) SPOSÓB UWZGLĘDNIENIA PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA W PROJEKCIE ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU	 8
III. STAN ISTNIEJĄCY ŚRODOWISKA	 9
1) CHARAKTERYSTYKA POSZCZEGÓLNYCH KOMPONENTÓW ŚRODOWISKA	 9
A. Położenie fizyczno-geograficzne	 9
B. Budowa geologiczna i ukształtowanie terenu	 10
C. Wody podziemne	 12
D. Wody powierzchniowe	 13
E. Klimat	 13
F. Warunki glebowo-rolnicze	 14
G. Flora	 14
H. Fauna	 17
2) INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	 19
A. Transport	 19
B. Sieć wodociągowa i komunikacyjna	 19
C. Gospodarka odpadami	 19
3) POŁOŻENIE TERENU W STOSUNKU DO OBSZARÓW I OBIEKTÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY	 20
A. Obszary Chronionego Krajobrazu	 20
B. Obszary 2000	 20
C. Parki Krajobrazowe	 22
D. Parki Narodowe	 22
E. Korytarze Ekologiczne	 22
4) POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU	 23
IV. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	 24
1) PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA	 24
A. Wpływ na różnorodność biologiczną	 25
B. Wpływ na jakość życia ludzi	 25
C. Wpływ na rośliny i zwierzęta	 26
D. Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne	 27
E. Wpływ na powietrze	 30
F. Wpływ na powierzchnię ziemi i krajobraz	 31
G. Wpływ na klimat	 32
H. Wpływ na zasoby naturalne	 32
I. Wpływ na zabytki	 33
2) TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	 33
3) ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	 33
4) ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE	 35
5) PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ ICH PRZEPROWADZANIA	 35
V. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	 37

I. WPROWADZENIE

1) Przedmiot i podstawa prawna opracowania

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do projektu zmiany nr 1 zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego „Bukowa Góra II” położonego na obszarze gminy Łączna.

Zakres terytorialny obejmuje teren, którego granice zostały wyznaczone Uchwałą Nr XII/52/2015 Rady Gminy w Łącznej z dnia 30 września 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany nr 1 zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego „Bukowa Góra II”, położonego w gminie Łączna, zmienionego Uchwałą Nr XXXI/154/2017 Rady Gminy Łączna z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie zmiany załącznika graficznego do Uchwały Nr XII/52/2015 Rady Gminy w Łącznej z dnia 30 września 2015 r.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ma na celu dokonanie oceny skutków realizacji ustaleń zmiany planu w nawiązaniu do poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, wskazanie potencjalnie uciążliwych lub korzystnych dla środowiska ustaleń urbanistycznych i winna stanowić integralną część opracowania planu i podawać rozwiązania poprawiające istniejący, a także planowany sposób zagospodarowania. Prognoza jest więc realizacją obowiązku określonego w art. 17, ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a także art. 51. ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2081).

Polega ona na uwzględnieniu w jego ustaleniach uwarunkowań wynikających z:

- a) występowania udokumentowanego w kategorii B + C1 + C2 złoża piaskowców kwarcytowych „BUKOWA GÓRA”, uwzględniającego Dodatek Nr 2 do dokumentacji geologicznej, zatwierdzony decyzją Marszałka Województwa Świętokrzyskiego OWS-V.7427.8.2014 z dnia 27 marca 2014 r.,
- b) występowania terenu górniczego „Bukowa Góra III”, ustanowionego na mocy przepisów odrębnych; posiadającego koncesję na wydobywanie kopaliny, udzieloną przedsiębiorcy przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego – OWS.V.7511-23/09 z dnia 3 grudnia 2009 r. ze zmianą z dnia 20.01.2011 r., znak: OWS.V.7422.2.2011.

Granice obszaru objętego zmianą Nr 1 – a co za tym idzie – granice opracowania Prognozy oddziaływania jej ustaleń na środowisko wyznacza zasięg projektowanego obszaru górniczego „Bukowa Góra IV”, który będzie ustanowiony w koncesji Marszałka Województwa Świętokrzyskiego. Poszerzenie obszaru górniczego będzie przedmiotem uzyskania koncesji.

Niniejsza „Prognoza” dotyczy projektowanej zmiany Nr 1 zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego „Bukowa Góra II” na obszarze gminy Łączna i nie obejmuje ustaleń, które nie dotyczą obszaru objętego dokumentem planistycznym, którym jest zmiana Nr 1, zwana w dalszej części prognozy „zmiana planu”.

Zakres Prognozy, który określa ustawa z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko obejmuje:

- Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,

- Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

A także określa, analizuje i ocenia:

- Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2067),
- Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, skumulowanego, krótkoterminowego, średnioterminowego i długoterminowego, stałego i chwilowego oraz pozytywnego i negatywnego, na cele i podmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, w szczególności na: różnorodność biologiczną – rośliny i zwierzęta, ludzi, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne – z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza zawiera ocenę skutków ustaleń planu, wynikające z przyjętych rozwiązań oraz możliwości występowania zagrożeń i uciążliwości dla zdrowia ludzi i środowiska biogeograficznego, poszukiwanie i wskazanie możliwości rozwiązań planistycznych najkorzystniejszych dla stanu środowiska poprzez:

- identyfikację i ocenę najbardziej prawdopodobnych wpływów na biofizyczne i zdrowotne komponenty środowiska określonego obszaru, jakie może wywołać realizacja dyspozycji przestrzennych zawartych w projekcie zmiany planu,
- dyskusję i współpracę autora prognozy z autorem projektu zmiany planu, celem eliminacji rozwiązań i ustaleń niemożliwych do przyjęcia ze względu na ewentualne negatywne skutki dla środowiska lub zagrożenie dla zdrowia mieszkańców,
- pełne poinformowanie podmiotów, tj. wnioskodawców, społeczność lokalną także organy samorządu o skutkach wpływu ustaleń planu dla środowiska przyrodniczego. Powyższe zadanie wymaga interdyscyplinarnej analizy procesów i zjawisk zachodzących w środowisku, przy uwzględnieniu zmian w szeroko rozumianym otoczeniu (niezwiązanym z planem), na które składa się system prawny, postęp cywilizacyjny i techniczny, zachowania i przemiany świadomości społeczności lokalnej, etc.

Zakres merytoryczny prognozy jest bardzo szeroki i obejmuje kompleks zagadnień związanych z problematyką ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, ochroną zdrowia mieszkańców i zasobów naturalnych, kształtowaniem i ochroną walorów krajobrazowych. W trakcie sporządzania prognozy przeanalizowano rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne i pozostałe ustalenia projektu zmiany planu pod kątem ich zgodności z uwarunkowaniami określonymi w Projekcie Zagospodarowania Złoza Piaskowców Kwarcytowych „Bukowa Góra”, wykonanym w 2015 roku.

Zgodnie z wymogami art. 53, dział IV, rozdz. 2 ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, zakres i stopień szczegółowości przedmiotowej prognozy oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Kielcach w piśmie ZNAK: WPN-II.411.1.74.2017.MK z dnia 13-11-2017 r. Powiatowy Inspektor Sanitarny w Skarżysku-Kamiennej nie zajął stanowiska w tej sprawie.

2) Zastosowane metody sporządzania prognozy

Przy sporządzaniu prognozy zastosowano głównie metody stacjonarno – analityczne. Dla potrzeb opracowania przeprowadzono wizję terenową we wrześniu 2015 r. Dodatkowo przeanalizowano materiały źródłowe dotyczące informacji o stanie środowiska naturalnego. W prognozie skoncentrowano się na szczegółowym przeanalizowaniu ustaleń projektu zmiany planu: zapisów w tekście oraz treści rysunku. Przeanalizowano i oceniono skutki dla środowiska, które wynikają z: projektowanego przeznaczenia terenu na określone rodzaje użytkowania oraz określenia zasad zagospodarowania obszaru.

Projekt planu porównano także z ustaleniami obowiązującego planu na tym terenie, co pozwoliło na ocenę stopnia ewentualnych kolizji funkcji i mogących się pojawić zagrożeń. Zastosowane metody prognozowania (analiza opisowa) oparte zostały głównie na zasadzie wykorzystania publikowanych raportów oddziaływania na środowisko, artykułów i przepisów branżowych oraz analogii do skutków realizacji działań o podobnym zakresie i charakterze na terenie o zbliżonych uwarunkowaniach środowiskowych. W oparciu o dostępną wiedzę skoncentrowano się na szczegółowym przeanalizowaniu wpływu projektowanych ustaleń projektu zmiany planu na środowisko oraz życie i zdrowie ludzi. Badano skutki wpływu projektowanych zmian projektu zmiany planu pod względem ich charakteru: trwałości, odwracalności i zasięgu. Analizowano podjęte w planie działania zapobiegające i kompensujące ewentualne negatywne oddziaływania. W opracowaniu prognozy posłużono się opisową analizą prawdopodobnych skutków oddziaływania na środowisko oraz na warunki życia ludzi, wynikających z realizacji przyjętych ustaleń zmiany planu. W procedurze rozpatrywania oddziaływania uwzględniono wszystkie komponenty środowiska przyrodniczego. W ocenie wykorzystano metodę prostego prognozowania, posługując się metodą analogii do oddziaływania istniejących tego typu inwestycji.

II. CHARAKTERYSTYKA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

1) Cel i zakres projektu Planu

Opracowanie „*Prognozy oddziaływania na środowisko do zmiany nr 1 zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego „Bukowa Góra II” na obszarze gminy Łączna*” ma na celu ocenę ustaleń zmiany planu w aspekcie ochrony walorów środowiska przyrodniczego, z wyodrębnieniem poszczególnych jego komponentów i ich wzajemnych powiązań.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ma rangę prawa miejscowego, a zatem stanowi podstawę do prowadzenia polityki przestrzennej na obszarze gminy. Granice opracowania Zmiany nr 1 zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznaczone zostały wyznaczone Uchwałą Nr XII/52/2015 Rady Gminy w Łącznej z dnia 30 września 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany nr 1 zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego „Bukowa Góra II”, położonego w gminie Łączna zmienionego Uchwałą Nr XXXI/154/2017 Rady Gminy Łączna z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie zmiany załącznika graficznego do Uchwały Nr XII/52/2015 Rady Gminy w Łącznej z dnia 30 września 2015 r.

Postanowienia art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1161) stanowią, że przeznaczenie gruntów leśnych na cele nieleśne dokonuje się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Grunt leśny znajdujący się w zasięgu obszaru objętego zmianą pozostaje obecnie w niezmienionym sposobie użytkowania, tj. leśnym. **Powyższa okoliczność uniemożliwia Przedsiębiorcy uzyskanie koncesji na wydobywanie przed zmianą przeznaczenia gruntów leśnych w miejscowym planie, bowiem brak jest podstaw prawnych dla uzyskania zezwolenia na wyłączenie gruntów rolnych i leśnych z produkcji.** Zmiana przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne może nastąpić za zgodą Ministra Środowiska udzieloną za pośrednictwem Marszałka Województwa Świętokrzyskiego na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego tego terenu.

2) Powiązania z innymi dokumentami

- a) Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Łączna, uchwalonego Uchwałą Nr XXI/101/2016 Rady Gminy Łączna z dnia 18-07-2016 r.,
- b) Projekt Zagospodarowania Złoża Piaskowców Kwarcytowych „Bukowa Góra” (GEOMAN, 2015 r.);
- c) Opracowanie ekofizjograficzne gminy Łączna;
- d) Strony internetowe: <http://sip.e-swietokrzyskie.pl/>, <http://natura2000.gdos.gov.pl/>, <http://kielce.rdos.gov.pl/>, <http://bip.gdos.gov.pl/>, <http://www.geoportal.gov.pl/>;
- e) Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016.

Materiały źródłowe pozwoliły określić stan i funkcjonowanie środowiska na obszarze objętym opracowaniem i w jego otoczeniu, oraz potencjalne zagrożenia środowiska i wpływ ustaleń projektowanych zmian planu na jego funkcjonowanie.

3) Ogólne kierunki zmian i podstawowe zasady zagospodarowania terenu

O zakresie *zmiany Nr 1 zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru górniczego „Bukowa Góra II” położonego na obszarze gminy Łączna*, przesadziła Rada Gminy w Łącznej, Uchwałą Nr XII/52/2015 z dnia 30 września 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany nr 1 zmiany miejscowego planu zagospodarowania

przestrzennego terenu górniczego „Bukowa Góra II”, położonego w gminie Łączna, zmienionego Uchwałą Nr XXXI/154/2017 Rady Gminy Łączna z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie zmiany załącznika graficznego do Uchwały Nr XII/52/2015 Rady Gminy w Łącznej z dnia 30 września 2015 r.

Zgodnie z postanowieniami ww. Uchwały Nr XXXI/154/2017 Rady Gminy Łączna z dnia 29 maja 2017 r., zmiana planu polega na uwzględnieniu w jego ustaleniach uwarunkowań wynikających z:

- a) występowania złoża piaskowców kwarcytowych „Bukowa Góra”, udokumentowanego „Dodatkem nr 2 do dokumentacji geologicznej ...” zatwierdzonym decyzją Marszałka Województwa Świętokrzyskiego znak: OWŚ-V.7427.8.2014 z dnia 27 marca 2014 r.,
- b) występowania terenu górniczego „Bukowa Góra III” (który w kształcie i zasięgu nie ulega zmianie) ustanowionego na mocy przepisów odrębnych; posiadającego koncesję na wydobywanie kopaliny, udzieloną przedsiębiorcy przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego – OWŚ.V.7511–23/09 z dnia 3 grudnia 2009 r. ze zmianą.

Powyższe oznacza, że granice obszaru objętego zmianą nr 1 wyznacza zasięg projektowanego obszaru górniczego „Bukowa Góra IV”, który będzie ustanowiony w koncesji Marszałka Województwa Świętokrzyskiego. Poszerzenie obszaru górniczego będzie przedmiotem uzyskania koncesji. Zmiana planu stanowi więc dopełnienie obowiązków ustawowych, wynikających postanowień art.10 ust. 1 pkt. 10 i 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2018 r , poz. 1945 ze zm.), jak też art. 95 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r – Prawo geologiczne i górnicze (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 868). Powierzchnia łączna terenu objętego zmianą Nr 1 wynosi około 49,0 ha. **Obszar wyznaczony zmianą planu obejmuje: istniejący OG Bukowa Góra III (PG3) oraz teren poszerzenia (PG4).** Obszar PG3 obejmuje powierzchnię 39,5742 ha – z czego 21,2958 ha stanowią grunty dzierżawione od Nadleśnictwa Zagnańsk, natomiast pozostałe 18,2784 ha stanowią grunty o statusie prawnym „przekazanie, zarząd i użytkowanie”. Teren objęty zmianą nr 1 obejmuje również obszar oznaczony na rysunku planu symbolem PG4 i powierzchni 8,8898 ha, który stanowi grunt leśny należący do Skarbu Państwa. W obszarze objętym zmianą nr 1 nie wyznacza się nowych terenów pod zabudowę mieszkalną jednorodzinną i zagrodową oraz pod zabudowę usługową. Nie przewiduje się również realizacji nowych dróg publicznych. Zakres uzupełnień nie może ograniczać uprawnień koncesyjnych Przedsiębiorcy, naruszać bezpieczeństwa powszechnego użytkowników przestrzeni i obiektów budowlanych oraz nie może naruszać wartości przyrodniczych naturalnego środowiska. Tereny zdegradowane w trakcie działalności górniczej i przemysłowej, zgodnie z przepisami odnośnie ochrony środowiska, podlegają rekultywacji i zagospodarowaniu. Wyrobisko górnicze po zakończeniu eksploatacji winno być zrekultywowane w kierunku wodno-leśnym, a zwałowisko w kierunku zakrzaczeniowo-zadrzewieniowym. Skarpy wyrobiska, po uprzednim zastosowaniu specjalnych zabiegów agrofitormelioracyjnych, mają być zakrzewione i zadrzewione celem umocnienia i podniesienia walorów krajobrazowych okolicy.

4) Szczegółowe ustalenia dla poszczególnych form użytkowania terenów

Na obszarze objętym zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wydzielonych w rysunku planu linią rozgraniczającą terenów, oznaczonych symbolami literowymi – PG3 (OG Bukowa Góra III) i PG4 (obszar poszerzenia), jako przeznaczenie ustalono: **tereny powierzchniowej eksploatacji surowców mineralnych.** Dla tychże obszarów ustala się:

- 1) przeznaczenie terenu: teren powierzchniowej eksploatacji;
- 2) zasady zagospodarowania terenu:

- a) nie wprowadza się ograniczeń dotyczących wielkości powierzchni biologicznie czynnej;
 - b) dopuszcza się lokalizację obiektów i urządzeń służących obsłudze wydobywania i mobilnych urządzeń krusząco-sortujących;
 - c) nie wprowadza się ograniczeń dotyczących wysokości budowli i urządzeń zakładu górniczego;
 - d) dopuszcza się eksploatację powierzchniową zgodnie z koncesją oraz projektem zagospodarowania złoża i planem ruchu zakładu górniczego, tj. metodą odkrywkową systemem ścianowym stokowo-wglębnym, zapewniającym możliwość eksploatacji masowej z równoczesnym selektywnym wybieraniem warstw przerostów złożowych;
 - e) dopuszcza się tworzenie pól transportowych, placów załadunkowych, przeładunkowych i manewrowych oraz dróg technologicznych;
 - f) dopuszcza się gromadzenie w wyrobisku górniczym mas ziemnych i skalnych oraz wyrobów gotowych i półproduktów;
 - g) po zaprzestaniu działalności wydobywczej ustala się rekultywację terenu w kierunku leśnym lub innym, który zostanie określony przez właściwy Organ Ochrony Środowiska.
- 3) zasady i warunki podziału nieruchomości: zaleca się wydzielenie działki po liniach rozgraniczających terenu funkcjonalnego.
- 4) zasady obsługi w zakresie komunikacji: ustala się obsługę komunikacyjną terenu funkcjonalnego poprzez drogi wewnątrz zakładowe.

5) Sposób uwzględnienia problemów ochrony środowiska w projekcie planu

Uwzględnia się zasady ochrony środowiska i jego zasobów poprzez:

- zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem wydobywania kopalin metodą odkrywkową;
- zakaz stosowania środków chemicznych na terenie eksploatacji;
- dopuszczenie składowania na zwałowisku mas ziemnych i skalnych przemieszczanych w związku z eksploatacją kopaliny ze złoża i wykorzystaniu ich do rekultywacji terenów poeksploatacyjnych;
- zakaz składowania odpadów w miejscach do tego nie wyznaczonych i nie urządzonych;
- obowiązek zastosowania najlepszej dostępnej techniki (technologii i metody) w rozumieniu ustawy prawo ochrony środowiska, ograniczających możliwość zanieczyszczenia środowiska.

Ponadto na obszarze objętym ustaleniami zmiany planu położonym w granicach obszaru Głównego Zbiornika Wód Podziemnych *GZWP 419 –Bodzentyn oraz GZWP 415 – Górna Kamienna* ustala się następujące zasady ochrony:

- zakaz budowy ujęć wód podziemnych do celów nie związanych z zaopatrzeniem w wodę ludności lub produkcją żywności;
- zakaz prowadzenia rurociągów transportujących substancje ropopochodne mogące zanieczyścić wody podziemne;
- nakaz stosowania odpowiednich zabezpieczeń przed przenikaniem zanieczyszczeń do wód podziemnych.

III. STAN ISTNIEJĄCY ŚRODOWISKA

Wydobywanie kopaliny ze złoża w granicach obszaru górniczego bez względu na jego obszar, jeżeli znajduje się w zasięgu obszarów objętych formami ochrony przyrody, co ma miejsce w odniesieniu do obszaru objętego zmianą planu, jest zaliczone do mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu §3 ust. 1 pkt. 40 lit. „a” rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w *sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U z 2016 r., poz. 71).

Zgodnie z art. 77 ust.1.pkt.1, art. 77 ust. 3,4,7 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2081) wymaga przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko.

Decyzją Znak: T/7331/10/09 z dnia 23.09.2009 r. Wójt Gminy Łączna określił środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia polegającego na wydobywaniu piaskowca kwarcytowego ze złoża „Bukowa Góra”, w związku z udokumentowaniem zasobów geologicznych, bilansowych w kierunku zachodnim i do rzędnej +340 m n.p.m. jednocześnie określając rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia oraz warunki wykorzystania terenu w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich a także wymagania konieczne do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do wydania decyzji: koncesji na wydobywanie kopaliny ze złóż.

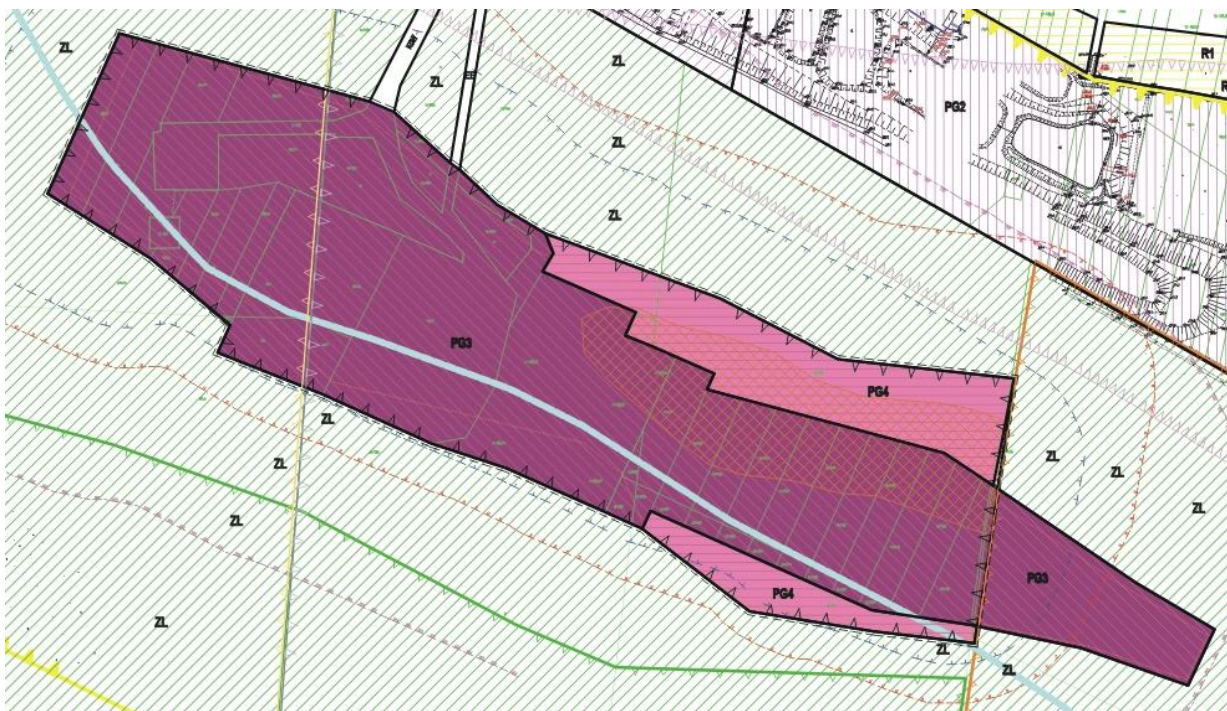
1) Charakterystyka poszczególnych komponentów środowiska

A. Położenie fizyczno-geograficzne

Złoże piaskowców kwarcytowych „Bukowa Góra” położone jest w gminie Łączna, powiat skarżyski, w województwie świętokrzyskim. Administracyjnie obszar złoża znajduje się na gruntach należących do wsi Jęgrzna i Klonów, natomiast zakład przeróbczy z bocznicą kolejową, zwałowisko, biura, laboratorium i in. obiekty znajdują się na gruntach wsi Zagórze. Złoże ma dostęp do drogi lokalnej (gminnej).

Większość zabudowań znajdujących się znajduje się poza strefą oddziaływań robót górniczych (urabianie za pomocą środków strzałowych), co jest wynikiem wykonanej ekspertyzy strzałowej i właściwym doбором ilości materiałów wybuchowych. Poszerzenie złoża w kierunkach: północno-wschodnim i południowym – nie spowoduje zmiany zasięgu oddziaływań robót górniczych.

Poniżej przedstawiono obszar objęty zmianą planu (obejmujący obszar oznaczony symbolami PG3 oraz PG4), gdzie obszar PG4 to poszerzenie wydobywania od strony północno-wschodniej oraz południowej o łącznej powierzchni ok. 9,0 ha, niezbędne dla racjonalnego zagospodarowania i wykorzystania zasobów złoża:

B. Budowa geologiczna i ukształtowanie terenu

Obszar ten leży w obrębie mezoregionu 342.34-35 Góry Świętokrzyskie wg podziału fizycznogeograficznego Polski (Geografia Fizyczna Polski – J. Kondracki, PWN Warszawa 1988 r.). Złoże położone jest w północno-zachodniej części wydłużonego wzniesienia Bukowej Góry, wchodzącego w skład Pasma Klonowskiego. Najwyższym punktem tego wzniesienia jest szczyt Bukowa Góra, o rzędnej 482 m n.p.m., co przy rzędnej terenu u podstawy góry 370 m n.p.m. daje 112 m deniwelacji powierzchni terenu.

Powierzchnia terenu objętego zmianą Nr 1 wynosi około 49,0 ha. Obszar wyznaczony zmianą planu obejmuje teren obszaru górniczego „Bukowa Góra IV”, oznaczony na rysunku planu symbolem PG3 o powierzchni 39,5742 ha – z czego 21,2958 ha stanowią grunty dzierżawione od Nadleśnictwa Zagnańsk, natomiast pozostałe 18,2784 ha stanowią grunty o statusie prawnym „przekazanie, zarząd i użytkowanie”. Teren objęty zmianą nr 1 obejmuje również obszar oznaczony na rysunku planu symbolem PG4 i powierzchni 8,8898 ha, który stanowi grunt leśny należący do Skarbu Państwa. Dla gruntów leśnych, zgodnie z postanowieniami *ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych* (Dz. U. 2017 r., poz. 1161), wymagana jest zgoda na przeznaczenie gruntów na cele nieleśne. Grunty leśne o powierzchni 8,8898 ha zostały przeznaczone na cele nieleśne po uzyskaniu zgody Ministra Środowiska lub uprawnionej przez niego osoby, po uzyskaniu opinii Marszałka Województwa.

Ponieważ eksploatacja złoże prowadzona jest od kilkudziesięciu lat, na złożu istnieje już wyrobisko górnicze stokowo-wgłębne o rzędnej spągu 380 m n.p.m., obejmujące w przybliżeniu połowę powierzchni złoże. Pozostałe grunty w obszarze złoże, znajdujące się poza wyrobiskiem, w większości są zalesione. Aktualnie eksploatacja na złożu prowadzona jest na poziomach: II – 430 m n.p.m., III – 415 m n.p.m., IV – 400 m n.p.m. oraz V – 380 m n.p.m. we wschodniej części złoże, natomiast w zachodniej części złoże na poziomach: III – 415 m n.p.m., IV – 400 m n.p.m. oraz V – 380 m n.p.m. oraz od niedawna VI – 365 m n.p.m. Wokół granic udokumentowanego złoże znajdują się tereny leśne. Najbliższe zabudowania przysiółka Zajamnie znajdują się w odległości około 390 m na północny zachód od północnej granicy złoże. W odległości około 320 – 500 m na północ od granicy złoże znajduje się

stacjonarny zakład wzbogacania, gdzie prowadzone jest kruszenie, płukanie (wzbogacanie) i przesiewanie surowca.

Złoże „Bukowa Góra” leży w obrębie głównego elementu tektonicznego Gór Świętokrzyskich, w regionie łysogórskim, w Paśmie Klonowskim. Struktura ta traktowana jest jako północne skrzydło antykliny łysogórskiej, bądź południowe skrzydło synkliny bodzentyńskiej. Stratygraficznie piaskowce kwarcytowe budujące złoże zaliczane są do utworów górnego pietra, dolnego dewonu – emsu. Dzieli się one na dwie serie: piaskowce serii spiriferowej i piaskowce serii ciosowej. Seria piaskowców spiriferowych buduje południową część złoża. Są to piaskowce drobnoziarniste, o strukturze zlewnej, barwy ciemnoszarej często z odcieniem wiśniowym lub fioletowym. Tworzą one twarde, kilkunastocentymetrowe ławice często przewarstwione piaskowcem szarogłazowym ilastym, łupkami seledynowo-wiśniowymi (łupki seledynowe zawierają seladonit, minerał pochodzenia piroklastycznego) i łupkami ciemnoszarymi. Posiadają one bardzo bogatą faunę brachiopodową, w której dominują spirifery. Upad warstw tej serii zmienia się od 35° do 52°. Piaskowce serii ciosowej (formacja zagórzańska) stanowią zasadniczą część złoża. Są to piaskowce drobnoziarniste, o barwie od białej do jasnoszarej, miejscami ciemnoszarej, z gęstą siecią spękań wypełnionych materiałem ilastym. Zazwyczaj są mocno przekrystalizowane z widocznymi drobnymi ziarnami kwarcu, o barwie od jasnoszarej do szarej, miejscami jasnoróżowej. Grubości ławic wynoszą od kilku do kilkudziesięciu centymetrów. Ławice piaskowca przewarstwione są warstwami łupków i iłów seledynowych (zawierają seladonit – minerał pochodzenia piroklastycznego), miejscami wiśniowymi o miąższości od kilku do kilkunastu centymetrów. Upad warstw waha się od 25° do 35°.

Piaskowce serii ciosowej podzielone są na dwie formacje. Wschodnią i dolną część północnego stoku Bukowej Góry budują piaskowce formacji zagórzańskiej, natomiast górną część północnego stoku Bukowej Góry tworzą piaskowce formacji kapkazkiej. Piaskowce formacji kapkazkiej są różnoziarniste, barwy od szarej do brązowoszarej.

Formacja łupków z Bukowej Góry znajduje się; pomiędzy obiema formacjami piaskowców ciosowych w północnym stoku wyniesienia Bukowej Góry. Formacje te budują łupki i mułowce margliste, o barwach od oliwkowoszarej do ciemnowiśniowej, z zachowanymi śladami licznych skamieniałości. Przejścia pomiędzy piaskowcami i łupkami są sedymentacyjne, a więc utwory zalegają zgodnie. Rozciągłość warstw serii złożowej jest na ogół zgodna z wydłużonym kierunkiem wyniesienia Bukowej Góry, tj. WNW – ESE. Badania geofizyczne wykazały występowanie sześciu stref opornościowych, które obrazują strefy z odmienną litologią i różnym udziałem wkładek łupkowo-mułowcowych:

- 1) Główną serię złożową budują piaskowce kwarcytowe o bardzo wysokich opornościach, drobnoziarniste, barwy szarej. Są one w miarę jednolite, silnie przekrystalizowane na poziomach IV (+400) i V (+380) – wydzielenie 3;
- 2) Do serii złożowej zaliczane są także piaskowce kwarcytowe o wysokich opornościach, drobnoziarniste, o barwie szarej, z przewarstwieniami piaskowców barwy wiśniowej, ale mniej przekrystalizowane i mniej zbite – wydzielenie 4;
- 3) Piaskowce formacji kapkazkiej o wysokich opornościach, z przewarstwieniami ilasto-marglistymi – wydzielenie 1-b;
- 4) Skały o średnich opornościach, reprezentują je piaskowce różnych odmian, przeławicone iłami i mułowcami – wydzielenie 5;
- 5) Osady o niskich opornościach (formacja łupków z Bukowej Góry) – wydzielenie 2-a;
- 6) Osadami o niskich opornościach są także wkładki mułowcowo-iłowcowe, barwy seledynowo-wiśniowej – wydzielenie 2.

Badania geofizyczne wykazały, że złoże jest znacznie zaburzone tektonicznie, liczne uskoki poprzeczne spowodowały niewielkie przesunięcia granic wychodnich, zmiany biegu warstw i zróżnicowane kąty upadu ławic. Złoże przykrywa nadkład osadów

czwartorzędowych, w zachodniej części o średniej miąższości ok. 3,3 m, a w części wschodniej o średniej miąższości ok. 1,6 m. W skład serii złożowej wchodzi:

- piaskowce kwarcytowe odpowiadające wymogom normy BN-74/6761-08 „Kwarc, kwarcyty, piaskowce kwarcytowe”,
- piaskowce nie spełniające wymogów ww. normy występujące w zachodniej części złoża (objętej koncesją na rozpoznanie), które po wykonaniu badań dla drogownictwa zostały zaliczone do zasobów geologicznych,
- piaskowce nie spełniające wymogów ww. normy występujące we wschodniej części złoża (nie objętej koncesją na rozpoznanie), które zostały zakwalifikowane za dokumentacją jako piaskowce nieprzydatne dla przemysłu materiałów ogniotrwałych, z przeznaczeniem do zwałowania.
- łupki z Bukowej Góry, o miąższości 15÷17 m, nieprzydatne złożowo,
- wkładki mułowcowo-ilaste o miąższości kilku centymetrów,
- przerosty ilasto-mułowcowe o miąższości od kilku do kilkunastu centymetrów.

Łączny udział w serii złożonej piaskowców spełniających i niespełniających wymagania ww. normy wynosi od ok. 85% na wschodzie do ok. 88% na zachodzie. W kierunku wschodnim zmniejsza się udział piaskowców przydatnych dla przemysłu materiałów ogniotrwałych a wzrasta udział piaskowców przydatnych dla przemysłu drogowego. Wraz ze wzrostem głębokości obserwuje się zwiększenie udziału piaskowców przekształconych, tj. o dużej zawartości SiO₂, odpowiednich dla przemysłu materiałów ogniotrwałych, Udział przerostów ilasto-mułowcowych w całym złożu wynosi 11÷13%.

C. Wody podziemne

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2006 roku (Dz. U. 06. Nr 126, poz. 878) w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych oraz zgodnie z Mapą Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony opracowanej w 1990 roku przez Kleczkowskiego, analizowany obszar znajduje się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych – GZWP nr 419 – Zbiornik Bodzentyn oraz GZWP nr 415 – Górna Kamienna. Zasoby wód głębinowych i obszary ich zasilania podlegają ochronie, która ma na celu zapobieganie i przeciwdziałanie powstawania zanieczyszczeń mogących wpłynąć negatywnie na jakość i ilość wody.

W celu niedopuszczenia do pogorszenia dobrej jakości wód podziemnych i poprawy jakości wód powierzchniowych, na ich obszarach oraz w strefach najwyższej ochrony (ONO) wprowadza się następujące zakazy i nakazy:

a) zakazuje się:

- lokalizacji inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska, a wśród nich: wysypisk i wylewisk, składowisk materiałów niebezpiecznych, dużych baz paliw płynnych i obiektów ich przeładunku, dużych ferm hodowlanych, dużych zakładów przemysłowych;
- wprowadzania ścieków nieoczyszczonych do rzek i cieków zasilających;
- wydobywania kopalin na dużą skalę w obrębie zbiorników z prowadzonym odwodnieniem górotworu;
- przeprowadzania rurociągów transportujących substancje ropopochodne;
- budowy autostrad i dróg ekspresowych;

b) nakazuje się:

- stosować nawozy i środki ochrony roślin najwyższej jakości o właściwym okresie rozpadu jego składników;
- ustanowić strefy ochronne dla ujęć;
- wykonać oceny oddziaływania na środowisko dla obiektów uciążliwych dla środowiska,

- wykonać inwestycje proekologiczne na terenie Kopalni i Zakładu PCC Silicium (stacja paliw, lokomotywnia, oczyszczalnia ścieków);
- stosować utylizację ścieków z gospodarstw domowych;
- rozbudowywać sieć kanalizacji sanitarnej, budować tylko szamba szczelne oraz przydomowe oczyszczalnie ścieków jedynie do czasu budowy sieci kanalizacji sanitarnej oraz na terenach, gdzie z przyczyn ekonomicznych i ukształtowania terenu nie ma możliwości podłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej.

D. Wody powierzchniowe

Najbliższym ciekim powierzchniowym jest rzeka Psarka, biorąca swój początek w obniżeniu morfologicznym między wsią Zagórze, a zakładem przeróbczym.

Złoże „Bukowa Góra” jest złożem suchym. Do rzędnej + 280 m n.p.m. nie stwierdzono występowania wód podziemnych w tym rejonie. Złoże udokumentowane zostało do rzędnej +320 m n.p.m. i do takiej rzędnej planowana jest eksploatacja przy spełnionych warunkach techniczno-ekonomicznych. Budujące złoża utwory dolnodewońskie tworzą górotwór zbity, częściowo przekryształizowany, z przeławieniami skał ilasto-mułowcowych, nie będący dobrym kolektorem dla wód podziemnych. W utworach tych zachodzi jednak niewielka infiltracja wód opadowych, których ilość zmienia się w zależności od pory roku i wielkości opadów atmosferycznych. Efektem tego są sączenia wody z ociosów wyrobiska na najniższym poziomie eksploatacyjnym, nasilające się zwłaszcza w okresie roztopów i po dłuższych opadach. Obecnie w wyrobisku wody te odpompowywane są i odprowadzane za pomocą rurociągów do tymczasowego rzepia, skąd kolejnym rurociągiem przy pomocy pomp trafiają do zbiornika osadczego zlokalizowanego na poziomie IV (+400 m n.p.m.), gdzie ulegają oczyszczeniu z zawiesiny.

E. Klimat

Rejon gminy Łączna należy do klimatycznej Krainy Gór Świętokrzyskich w obrębie zachodniej części Małopolskiego Regionu Klimatycznego (W. Okołowicz, 1997), natomiast według klasyfikacji A. Wosia (1999) teren gminy Łączna leży we wschodniej części zachodniomałopolskiego regionu klimatycznego (nr XX). Góry Świętokrzyskie mają klimat charakterystyczny dla obszarów wyżynnych, wykazujący w stosunku do otaczających go innych obszarów podwyższone opady, dłuższy czas zalegania pokrywy śnieżnej, niższe temperatury powietrza oraz większe prędkości wiatrów. Podstawowe czynniki mają następujące wartości:

- średnia temperatura powietrza: 7,0 – 7,5 °C;
- najniższa średnia temperatura: styczeń –4,0 °C;
- najwyższa średnia temperatura: lipiec +19,0 °C;
- wiatry umiarkowane, głównie z kierunku W i SW, średnia prędkość 3,9 m/s;
- średnie roczne nasłonecznienie: 4,4 do 4,5 godzin dziennie;
- okres zalegania pokrywy śnieżnej: 70 – 75 dni;
- okres rocznej wegetacji: 200 – 210 dni;
- wielkość opadów rocznych: 650 – 800 mm, średnia 720 mm;
- ilość dni z pokrywą śnieżną w roku: 86;
- ilość dni pochmurnych w roku: 184.

Warunki klimatu lokalnego mogą być nieco odmienne od klimatu panującego w regionie, zależnie m.in. od rzeźby terenu oraz pokrycia terenu. Na obszarze objętym zmianą planu nie obserwuje się dużych różnic warunków klimatycznych.

F. Warunki glebowo-rolnicze

W strukturze walorów środowiska przyrodniczego gminy duże znaczenie mają zasoby gleb, z których ok. 47% podlega ochronie prawnej, zgodnie z *ustawą z 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych* (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1161). Skałami macierzystymi gleb gminy Łączna są zróżnicowane litologicznie utwory począwszy od piaskowców i mułowców dewonu dolnego i środkowego (zbozia Pasma Klonowskiego; góra: Bukowa (482 m n.p.m.), Psarka (412 m n.p.m.), Miejska (428 m n.p.m.) i inne. Dolną część stoków pokrywają lessy, powyżej na glebach brunatnych kwaśnych rośnie jodłowy bór mieszany z bukiem) po utwory czwartorzędowe (głównie piaski i żwiry lodowcowe i wodnolodowcowe, piaski rzeczne wodnolodowcowe i peryglacjalne – terasy nadzalewowej Kamionki i Jaślanej), lessy (wypełniające doliny rzeczne na obszarze całej gminy) holocenyjskie piaski i mułki rzeczne – terasy nadzalewowej Kamionki i Jaślanej). Powierzchniowo na terenie gminy dominują skały macierzyste dewonu i triasu oraz utwory plejstocenyjskie (piaski i żwiry fluwioglacjalne, gliny zwałowe). Gmina Łączna posiada, wg klasyfikacji glebowo-bonitacyjnej, głównie gleby słabe i najslabsze. Odczyn gleb na terenie gminy Łączna jest zróżnicowany i waha się od silnie kwaśnych (pHKCl 4,0) do umiarkowanie alkalicznych (pHKCl 8,0); przeważają gleby słabo kwaśne.

Gleby użytków leśnych. Na obszarach leśnych występują wszystkie typy gleb, jakie wykształciły się na obszarach użytkowanych rolniczo. Właściwościami fizyko-chemicznymi i biologicznymi, wykształceniem poziomów genetycznych i zawartością materii organicznej gleby leśne różnią się od gleb rolnych, które poddawane są od wieków zabiegom agrotechnicznym. Występujące w obrębie gminy Łączna lasy związane są zarówno z oligotroficznymi bielcami, z glebami bielcowymi, rdzawymi (siedliska Bs do BMśw.) oraz z glebami eutroficznymi – rędzinami, brunatnymi, madami, czarnymi ziemiemi (siedliska LMśw, Lśw., Lł i Ol). Do największych kompleksów użytków leśnych obrębie gminy należą: fragmenty Puszczy Świętokrzyskiej leżące na terenie Suchedniowsko-Oblęgorskiego Parku Krajobrazowego, porastającej garby i wierzchowiny zbudowane głównie z kwaśnych skał piaskowcowo-ilastych triasu dolnego. Dominują tutaj żyzne siedliska lasu mieszanego i lasu mieszanego świeżego, w odmianie wyżynnej oraz wilgotnej. Lasy te zachowały w przeważającej powierzchni charakter drzewostanów naturalnych z udziałem jodły, buka, sosny i modrzewia z domieszką świerka, jaworu, klonu, lipy szerokolistnej, dębu, jesionu, brzozy, a lokalnie także cisa. Na terenie gminy Łączna jodła osiąga północną granicę swojego zasięgu tworząc korzystne struktury biocenotyczne i jedno z największych skupisk swojego występowania w Polsce. Drugim cennym gatunkiem mającym tutaj główną ostoję gatunkową w Polsce jest modrzew polski.

G. Flora

Gmina Łączna posiada zróżnicowane typy siedlisk roślinnych, na które składa się urozmaicona budowa geologiczna, orograficzna oraz zróżnicowana antropopresja. Bogactwo florystyczne znalazło swoje odbicie w powołaniu na tym terenie szeregu form prawnej ochrony przyrody w postaci rezerwatów, parków krajobrazowych, użytków ekologicznych, Natury 2000 i innych.

Teren planowanego poszerzenia obszaru górniczego wykazuje niewielką zmienność siedliskową. Dominującym zbiorowiskiem roślinnym jest tu kwaśna buczyna niżowa *Luzulo pilosae* - *Fagetum*. Zbiorowisko jest dobrze wykształcone pod względem struktury fitosocjologicznej i składu florystycznego. W drzewostanie dominują dorodne egzemplarze buka *Fagus sylvatica*. Młodsze drzewostany bukowe występują jedynie na niewielkich powierzchniach. Domieszkę stanowi jodła *Abies alba*, rzadziej świerk *Picea abies*, klon jawor *Acer pseudoplatanus*, grab *Carpinus betulus* i brzoza *Betula pendula*. W warstwie krzewów pojawiają się te same gatunki, co w najwyższej warstwie okapowej. Zbiorowisko na znacznej powierzchni charakteryzuje się obecnością zwartego podrostu buka i jodły. Runo zielne jest

bardzo słabo zwarte; ma strukturę skupiskową, co jest typowe dla tej fitocenozy. Przeważają w nim niskie, mezotroficzne rośliny o niewielkich liściach, np. kosmatka owłosiona *Luzula pilosa*, konwalijka dwulistna *Maianthemum bifolium*, przetacznik leśny *Veronica officinalis*. Z dużą stałością, lecz nielicznie występuje borówka czernica *Vaccinium myrtillus*. Można spotkać również paprocie: nerecznicę samczą *Dryopteris filix-mas*, nerecznicę szerokolistną *Dryopteris dilatata*, wietlicę samiczą *Athyrium filix-femina*. Stwierdzono tu także występowanie kokoryczki okółkowej *Polygonatum verticillatum* – gatunku górskiego, rzadkiego i zagrożonego w regionie małopolskim. Ten typ siedliska na Wyżynie Małopolskiej, a zwłaszcza w szeroko pojętych granicach Gór Świętokrzyskich, jest dość często spotykany.

Kwaśne buczyny niżowe *Luzulo pilosae-Fagetum* zaliczane są do typów siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty i wymagających ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000.

Cechy obszaru. Kwaśne (acydofilne) buczyny niżowe należą do grupy ubogich lasów bukowych zarówno pod względem florystycznym, jak i siedliskowym. Centrum rozmieszczenia tych zbiorowisk przypada na obszary znajdujące się pod wpływem wilgotnego klimatu subatlantyckiego w Europie Środkowej. Głównym ośrodkiem ich występowania w Polsce są zachodnie i Środkowe rejony Pojezierzy Pomorskich, natomiast całkowity zasięg obejmuje większość regionów nizinnych i wyżynnych położonych w granicach naturalnego zasięgu buka. Zajmują one przeważnie mezotroficzne siedliska terenów pagórkowatych, zwykle na ciągach moren czołowych, na glebach kwaśnych wytworzonych na podłożu zbudowanym z lekkich glin dyluwialnych lub piasków gliniastych. Przy wschodniej granicy zasięgu, na Wysoczyźnie Elbląskiej i Pojezierzu Sławskim, częściej zajmują położenia płaskie. Podłoże glebowe stanowią najczęściej dyluwialne gliny lekkie lub piaski gliniaste o dość dobrym drenażu i przemysłowej gospodarce wodnej. Omawiane zbiorowiska występują najczęściej na glebach rdzawych brunatnych, a także na glebach płowych bielcowanych, brunatnych bielcowanych i brunatnych kwaśnych. Są one znacznie zakwaszone w poziomie próchniczo-akumulacyjnym (pH około 3,8–4,1), a słabiej w poziomach położonych niżej. Pod względem wilgotności mogą to być gleby od prawie suchych, poprzez Świeże, do słabo wilgotnych, co odzwierciedlają postacie zespołu. Siedliskowymi typami lasu odpowiadającymi warunkom występowania kwaśnych buczyn niżowych są: las mieszany Świeży (najczęściej), las Świeży (rzadko), bór mieszany Świeży (wyjątkowo). „Siedliskowe Podstawy Hodowli Lasu” wyróżniają dla opisu tego ekosystemu typ lasu: bukowy las mieszany Świeży. Przy krawędziach klifów nadbałtyckich kwaśne buczyny występują na siedliskach, których gleby wzbogacane są przez materiał nawiewany w przeszłości oraz współcześnie, w wyniku czego formują się zaczątki tzw. naspy. W pasie wyżyn południowej Polski zbiorowiska te spotyka się między innymi na pararendzinach brunatnych, pararendzinach bielcowanych oraz na glebach bielcowych. Na Wyżynie Częstochowskiej wykształcają się także na dość znacznie pochylonych wapiennych zboczach wzgórz jurajskich, gdzie dochodzi do procesu Ługowania gleby w efekcie wywiewania Ściółki lub gromadzenia się słabo rozłożonej grubej warstwy butwiny.

Fizjonomia i struktura zbiorowiska. Drzewostan kwaśnej buczyny niżowej jest zdominowany przez buka, który również w niższych warstwach osiąga znaczną przewagę ilościową nad innymi gatunkami drzew, których rola w strukturze omawianego lasu jest nieznacząca. Domieszkę stanowią jedynie: grab *Carpinus betulus*, dęby – najczęściej bezszypułkowy *Quercus petraea*, rzadziej szypułkowy *Quercus robur*, a na stanowiskach położonych w północno-wschodniej Polsce także świerk. Zwarcie drzewostanu jest na ogół tak duże, że dolne warstwy są słabo rozwinięte. Podszyt ma niewielkie znaczenie albo wcale się nie wykształca. Bogactwo florystyczne i pokrycie runa zależy od warunków lokalno-siedliskowych. Na siedliskach suchych runo jest najuboższe, ma fizjonomię porostowo-

mszystą i pokrywa przeciętnie około 25% powierzchni, na siedliskach świeżych – trawiasto-mszysta z pokryciem około 30%, a na siedliskach słabo wilgotnych i stosunkowo najbardziej żyznych – paprociowa z ponad 60% pokryciem powierzchni. W runie porostowo-mszystym występują najczęściej: płonnik strojny *Polytrichum formosum*, widłoząb miotlasty *Dicranum scoparium* oraz merzyk groblowy *Mnium hornum* i rokiet cyprysowaty *Hypnum cupressiforme*. Porosty reprezentowane są zwykle przez gatunki chrobotków *Cladonia*. Z roślin zielnych stosunkowo największy udział mają trawy i niektóre inne acydofilne gatunki jednoliścienne oraz drobne byliny. Należą do nich przede wszystkim: Śmiałek pogięty *Deschampsia flexuosa*, kosmatka owłosiona *Luzula pilosa*, turzyca pigułkowata *Carex pilulifera*, trzcinnik leśny *Calamagrostis arundinacea*, szczawik zajęczy *Oxalis acetosella*, konwalijka dwulistna *Maianthemum bifolium*, przetaczniki – ożankowy *Veronica chamaedrys* i leśny *Veronica officinalis* oraz siódmaczek leśny *Trientalis europaea*. Z duża stałością, lecz na ogół nielicznie występuje borówka czarna *Vaccinium myrtillus*. Z gatunków charakterystycznych dla żyznych lasów liściastych największa stałość osiągają: wiechlina gajowa *Poa nemoralis*, turzyca palczasta *Carex digitata*, żurawiec falisty *Atrichum undulatum*, zawilec gajowy *Anemone nemorosa*, przytulia wonna *Galium odoratum*, fiołek leśny *Viola reichenbachiana* i kostrzewa leśna *Festuca altissima*.

W części zachodniej i północnej terenu dominują zbiorowiska borowe. Są to głównie bory jodłowe z dominacją we wszystkich warstwach jodły *Abies alba*. Drzewostany jodłowe generalnie są młode, a jeżeli starsze to z reguły prześwietlone. W domieszcze występuje głównie świerk *Picea abies*, sosna *Pinus sylvestris*, topola osika *Populus tremula*, brzoza *Betula pendula*. W północno – wschodniej części strefa poszerzenia obejmuje fragment juwenilnej postaci boru jodłowego ze zwiększonym udziałem brzozy *Betula pendula*. Z kolei w północnozachodniej części przedmiotowego terenu występuje bór jodłowy ze zwiększonym udziałem sosny w drzewostanie. Z uwagi na zmienione drzewostany i skład florystyczny runa, opisane zbiorowiska należy uznać za zdegenerowaną postać wyżynnego jodłowego boru mieszanego *Abietetum polonicum*. W tej postaci siedlisko to nie kwalifikuje się do uznania za naturalne.

Na analizowanym terenie występują dwa gatunki objęte ochroną prawną w kraju. Jeden z nich objęty jest ochroną ścisłą (widłak jałowcowaty *Lycopodium annotinum*). Gatunek ten występuje w formie pojedynczych skupisk, a projektowane przedsięwzięcie ze względu na znaczne oddalenie od jego występowania nie będzie stwarzać zagrożenia dla jego populacji.

Spośród gatunków objętych ochroną częściową występuje gruszyca mniejsza *Pyrola minor*. Żaden z gatunków nie został wymieniony w załączniku nr 3 (tzw. gatunki naturalne) do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty (tj. Dz. U. 2014 r., poz. 1713), a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia, jako obszary Natura 2000.

Nie stwierdzono również występowania gatunków rzadkich ani zagrożonych w skali kraju zgodnie z Czerwoną listą roślin i grzybów Polski (Zarzycki i in., 2006), a tylko jeden bliski zagrożeniu w regionie (kokoryczka okółkowa *Polygonatum verticillatum*).

Typy siedlisk bezpośrednio zajętych przez rozbudowę eksploatowanego złoża nie należą do chronionych i naturalnych zgodnie ze stosownymi rozporządzeniami (Dz. U. 2014 r., poz. 1713). Siedliska chronione i naturalne pojawiają się dopiero na terenie górniczym, który nie jest eksploatowany – kwaśna buczyna niżowa *Luzulo pilosae-Fagetum*, kod: 9110 oraz wyżynny jodłowy bór mieszany (*Abietetum polonicum*) siedlisko naturalne: kod: 91PO. Również na terenie górniczym rzadko występują stanowiska gatunków chronionych i rzadkich: widłak jałowcowaty *Lycopodium annotinum*, widłak goździsty *Lycopodium clavatum*, storczyk szerokolistny *Dactylorhiza majalis*, gruszyca mniejsza *Pyrola minor*.

W terenie sąsiadującym z kopalnią nie stwierdzono negatywnych skutków dotychczasowej działalności kopalni na szatę roślinną. Naturowe siedlisko 9110 nie wykazuje oznak degradacji. Zdegenerowana postać *Abietetum polonicum* wynika prawdopodobnie z innych przyczyn niż sąsiedztwo kopalni. Tego typu degradacje występują i na innych obszarach i są wynikiem bardziej złożonych przyczyn. W związku z tym należy stwierdzić, że planowana inwestycja nie powinna naruszyć w znaczący sposób bioróżnorodności w wymiarze lokalnym.

Stosownie do art. 7 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t. j. Dz. U. 2017 r., poz. 1161) – dla gruntów leśnych wymagana jest zgoda na przeznaczenie gruntów na cele nieleśne. Grunty leśne objęte zmianą planu (o powierzchni 8,8898 ha) zostaną przeznaczone na cele nieleśne po uzyskaniu zgody Ministra Środowiska lub uprawnionej przez niego osoby, po uzyskaniu opinii Marszałka Województwa.

Poszerzenie obecnego obszaru górniczego „Bukowa Góra III” będzie wiązać się zatem z zajęciem fragmentu siedliska 9110. Bazując na warstwach danych udostępnionych przez RDOŚ Kielce obliczono powierzchnię płatów siedliska 9110 w granicach obszaru Natura 2000 Ostoja Barcza, dzięki czemu w następstwie uzyskano dane obrazujące procentową zajętość ww. siedliska na potrzeby projektowanego poszerzenia, tj.:

- Płat siedliska 9110 (którego fragment pokrywa się z terenem górniczym, będącym terenem oddziaływania planowanej inwestycji) – 60,245 ha;
- Fragment ww. płatu, który ma zostać zajęty na potrzeby przedsięwzięcia – 0,035 ha;

Zajętość będzie niewielka – będzie wynosić około 0,058% (0,06%).

- Łączna powierzchnia siedliska 9110, w Ostoi Barcza – 445,511 ha;
- Fragment ww. płatu, który ma zostać zajęty na potrzeby przedsięwzięcia – 0,035 ha;

Procent utraty siedliska 9110 w Ostoi – wynosi około 0,0078% (0,008%).

Ponadto, należy zauważyć, że siedlisko 9110 w skali kraju jest dość dobrze zachowane, rozpowszechnione i niezagrożone. Uszczuplenie o 0,06% powierzchni tego siedliska w ww. obszarze Natura 2000 nie będzie miało znaczącego wpływu na stan zachowania jego w Obszarze, a także nie wpłynie na pogorszenie integralności tego obszaru z innymi obszarami chronionymi. Ponadto, jak obliczono powyżej, zajętość siedliska w płacie tu stwierdzonym będzie rzędu ok. 0,06%, a zatem 99,99% płatu będzie dalej funkcjonować i reprezentować siedlisko 9110 w Obszarze.

Teren planowanego poszerzenia obszaru górniczego „Bukowa Góra III”, na którym znajduje się las będzie dzierżawiony od Lasów Państwowych Nadleśnictwa Zagnańsk. Teren ten będzie oddany Inwestorowi pod dzierżawę już przygotowany tj. zostanie usunięta z niego szata roślinna w postaci drzew i krzewów przez Lasy Państwowe. Z uwagi na powyższe Inwestor nie będzie miał wpływu na termin wycinki drzewostanu. Nadleśnictwo Zagnańsk usunie drzewa zgodnie z własną gospodarką leśną. Przedsiębiorca przewiduje, że pierwsze wyłączenie gruntu leśnego z produkcji leśnej obejmie powierzchnię około 2,0 do 3,0 ha i zaspokoi potrzeby kopalni na parę lat. Następnie stopniowo dalsze działki będą przejmowane pod eksploatację.

H. Fauna

Faunę na opracowywanym terenie tworzą gatunki, które związane są ze środowiskiem leśnym. Występują tu zwierzęta, które zaadaptowały się do życia w pobliżu człowieka i wykorzystują to środowisko do żerowania i gniazdowania.

Większość (ok. 75%) odnotowanych na terenie inwestycji gatunków fauny związana jest z ekosystemami leśnymi stanowiącymi jej otoczenie oraz ze strefą ekotonową lasu. Bezpośredni wpływ inwestycji na te ekosystemy polegać będzie na objęciu przyszłym obszarem górniczym (wylesieniu) powierzchni ok. 8,8898 ha. **Natomiast na terenie górniczym wpływ inwestycji na biocenozę leśną pozostanie tak jak i w chwili obecnej,**

bez istotnego znaczenia. Na gatunki związane z innymi ekosystemami (wodnymi, łąkowymi, synantropijne) planowana inwestycja nie będzie wywierać znaczącego wpływu. Należy zwrócić uwagę, że obecność części spośród wykazanych gatunków generowana jest istnieniem obecnego terenu kopalni. Przykładem mogą być gatunki związane z ekosystemami wodnymi, spośród których część znajduje warunki do rozrodu na odstojnikach kopalnianych, tak jak *Triturus vulgaris*, *Pelophylax esculentus*, *P. ridibundus*, *Bufo viridis*, *Natrix natrix*, *Gallinula chloropus*, *Emberiza schoeniclus*. Inne (gatunki synantropijne) związane są z terenem samej kopalni - wyrobiskiem i infrastrukturą, jak np. *Streptopelia decaocto*, *Delichon urbicum*, *Motacilla alba*, *Phoenicurus ochruros*, *Passer domesticus*, *Corvus monedula*.

Stwierdzono występowanie następujących gatunków zwierząt:

L.p.	Gatunek	Wyższa jednostka systematyczna	Status	Status ochrony
1	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	Aves	L	Ochrona gatunkowa
2	<i>Carduelis flammea</i>	Aves	NL	KBE, Ochrona gatunkowa
3	<i>Carduelis cannabina</i>	Aves	L	KBE, Ochrona gatunkowa
4	<i>Loxia curvirostra</i>	Aves	NL	KBE, Ochrona gatunkowa
5	<i>Emberiza citrinella</i>	Aves	L	KBE, Ochrona gatunkowa
6	<i>Emberiza schoeniclus</i>	Aves	L	KBE, Ochrona gatunkowa
7	<i>Myotis bechsteini</i>	Mammalia	L	DS. n, KBO, PCKZ, PCL, KBE, Ochrona gatunkowa
8	<i>Myotis myotis</i>	Mammalia	NL	DS. H, KBE, KBO, Ochrona gatunkowa
9	<i>Myotis nattereri</i>	Mammalia	NL	KBE, KBO, Ochrona gatunkowa
10	<i>Myotis brandtii</i>	Mammalia	NL	KBE, KBO, Ochrona gatunkowa
11	<i>Myotis mystacinus</i>	Mammalia	NL	KBE, KBO, Ochrona gatunkowa
12	<i>Myotis daubentonii</i>	Mammalia	NL	KBE, KBO, Ochrona gatunkowa
13	<i>Eptesicus nilssonii</i>	Mammalia	NL	KBE, KBO, PCKZ, PCL, Ochrona gatunkowa
14	<i>Plecotus auritus</i>	Mammalia	NL	KBE, KBO, Ochrona gatunkowa
15	<i>Barbastella barbastellus</i>	Mammalia	L	DS.II, KBE, KBO, Ochrona gatunkowa
16	<i>Sciurus vulgaris</i>	Mammalia	L	Ochrona gatunkowa – częściowa
17	<i>Apodemus sylvaticus</i>	Mammalia	L	Ochrona gatunkowa – częściowa
18	<i>Muscardinus avellanarius</i>	Mammalia	L	Ochrona gatunkowa
19	<i>Glis glis</i>	Mammalia	L	Ochrona gatunkowa – częściowa
20	<i>Mustela nivalis</i>	Mammalia	L	Ochrona gatunkowa – częściowa

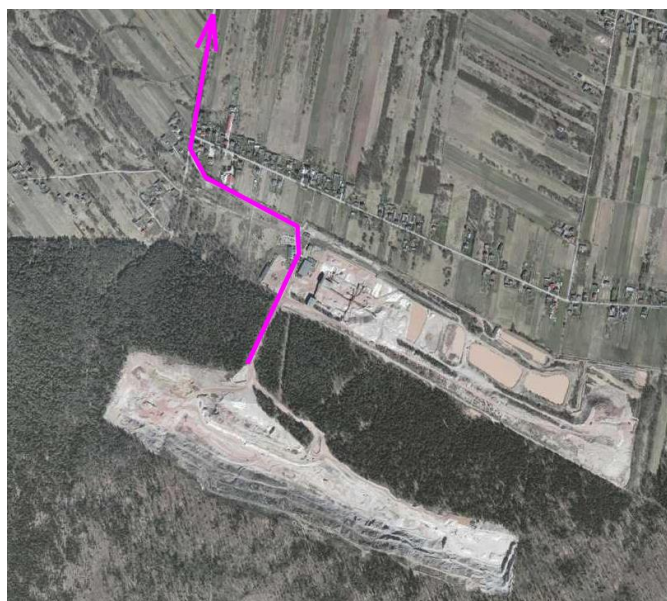
NL – gatunek nie rozmnażający się na opracowywanym terenie
L – gatunek rozmnażający się na opracowywanym terenie
DP/DS – gatunek wymieniany w Załącznikach Dyrektywy Ptasiej/Siedliskowej
KBE – gatunek objęty ochroną w ramach Konwencji Berneńskiej
KBO – gatunek objęty ochroną w ramach Konwencji Bońskiej
PCKZ – gatunek z Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt
PCL – gatunek z Polskiej Czerwonej Listy Zwierząt Ginących i Zagrożonych

Planowane poszerzenie obszaru eksploatacji złoża „Bukowa Góra” nie będzie miało znaczącego wpływu na populację zwierząt chronionych, w tym na gatunki cenne w skali regionu występujące na terenie znajdującym się w zasięgu oddziaływania inwestycji oraz na terenie obszaru Natura 2000 PLH260025 „Ostoja Barcza”. Nie będzie także stwarzało zagrożenia dla trwałości istnienia populacji tych gatunków.

2) Infrastruktura techniczna

A. Transport

Wjazd na teren Kopalni odbywa się od strony północnej. Za pośrednictwem drogi dojazdowej Kopalnia ma zapewniony dostęp do drogi publicznej o kategorii gminnej (lokalnej). Obsługa komunikacyjna została zobrazowana na poniższym rysunku:

B. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna

Analizowany teren pozbawiony jest uzbrojenia w jakiegokolwiek sieci kanalizacyjnej.

Ścieki socjalne i bytowe. Kopalnia wyposażona jest w przenośnię sanitariaty serwisowane przez podmiot zewnętrzny, w związku z powyższym nie następuje zorganizowana emisja ścieków socjalnych do środowiska.

Ścieki technologiczne. Funkcjonowanie kopalni nie będzie wiązać się z powstawaniem ścieków technologicznych. W procesach technologicznych w obrębie obszaru objętego zmianą nie przewidziano płukania surowca.

C. Gospodarka odpadami

Wdrożenie systemu segregacji odpadów „u źródła” na etapie eksploatacji, z maksymalnym odzyskiem odpadów surowcowych; „przechowywanie” odpadów komunalnych w typowych metalowych pojemnikach przystosowanych do wywozu zorganizowanego na wysypisko śmieci i zabezpieczających odpady przed negatywnym wpływem czynników zewnętrznych w tym warunków atmosferycznych. Przechowywanie odpadów eksploatacyjnych w wydzielonych miejscach, co będzie chroniło środowisko przed niekontrolowaną emisją.

Odpady wydobywcze jakie powstają w trakcie urabiania złoży są po części wykorzystywane na własne potrzeby, niemniej w przewadze trafiają na zwałowisko zewnętrzne, czyli Obiekt Unieszkodliwiania Odpadów Wydobywczych. (OUOW). Gospodarka odpadami wydobywczymi jest prowadzona w oparciu o obowiązujący „Program gospodarki odpadami...” zatwierdzony decyzją Marszałka Województwa Świętokrzyskiego znak: OWŚVI.7240.3.7.2013 z dnia 03.06.2013 r. Zwiększony obszar przyszłej eksploatacji, po uzyskaniu koncesji spowoduje przyrost mas ziemno-skalnych w OUOW. Wówczas forma, wielkość i inne parametry zwałowiska zewnętrznego odpadów wydobywczych zostaną określone w Projekcie Zagospodarowania Złoży i znajdą swe odbicie w „Programie gospodarki odpadami wydobywczymi...”.

3) Położenie terenu w stosunku do obszarów i obiektów chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody

Poniżej przedstawiono najbliższe obszary objęte formami ochrony przyrody (źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/>):

A. Obszary Chronionego Krajobrazu

Obszar objęty zmianą planu występuje poza terenami zaliczanymi do obszarów chronionego krajobrazu, w świetle art. 23 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1614 ze zm.).

B. Obszary Natura 2000

Głównym celem funkcjonowania Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 jest zachowanie określonych typów siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin i zwierząt, które uważa się za cenne oraz zagrożone wyginięciem w skali całej Europy. Cel ten ma być realizowany poprzez wyznaczenie i objęcie ochroną obszarów, na których te gatunki i siedliska występują. Działania w zakresie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej flory i fauny mają służyć zachowaniu lub odtworzeniu różnorodności biologicznej Europy, co jest jednym z priorytetów działalności Unii Europejskiej. Dodatkowo państwa członkowskie zobowiązane są do podejmowania w razie potrzeby starań w celu zachowania ekologicznej spójności sieci Natura 2000, w celu utrzymania migracji, rozprzestrzeniania i wymiany genetycznej gatunków.

Ogólnoeuropejski program Natura 2000 stanowi wspólną sieć obszarów objętych ochroną przyrody. Podstawą ją dwie unijne dyrektywy:

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r., w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (79/409/EWG Parlamentu Europejskiego i Rady

z dnia 22 lipca 2002 r., ustanawiająca szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego), zwana Dyrektywą Ptasia;

- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r., w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, zwana Dyrektywą Siedliskową, na mocy której tworzone są Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk.

Wspólne działanie na rzecz zachowania dziedzictwa przyrodniczego Europy w oparciu o jednolite prawo, ma na celu optymalizację kosztów i spotęgowanie korzystnych dla środowiska efektów. Działania ochronne winny zachowywać zasoby przyrody w stanie należyтым. Priorytetem na obszarach objętych siecią Natura 2000 winno być zachowanie równowagi między ochroną przyrody a gospodarką.

Teren objęty opracowaniem położony jest w niewielkiej części na obszarze Natura 2000: Ostoja Barcza, PLH 260025.

Obszar obejmuje zachodnią część pasma Klonowskiego Gór świętokrzyskich, z wzniesieniami Barcza, Ostra i Czostek oraz położone w południowej części podmokłe łąki. Pasma górskie zbudowane jest z dolnodewońskich piaskowców i kwarcytów twardych i odpornych na wietrzenie, dolna część stoków pokryta jest lessem. Wzniesienia pasma porasta bór jodłowy z domieszką buka. W zachodniej części do lat 1970. funkcjonowały dwa kamieniołomy, w których pozyskiwano jasnoszare, piaskowce kwarcytowe. Warstwy skalne zawierają przeławicenia mułowców i iłowców. W skarpach dawnych kamieniołomów znajdują się też cienkie warstwy popiołów wulkanicznych, tzw. zielonych tufitów. Stanowią dowód na to, że w okresie dewonu w Górach świętokrzyskich dochodziło do erupcji wulkanicznych. Po zaprzestaniu wydobywania nieeksploatowane wyrobiska stopniowo zapełniły się wodą i utworzyły dwa jeziora.

Wartość przyrodnicza i znaczenie. Na terenie ostoi występuje 8 siedlisk z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Największe powierzchnie zajmują tutaj kwaśne i żyzne buczyny, które są bardzo dobrze wykształcone. W zbiorowiskach tych występuje wiele rzadkich, chronionych i zagrożonych gatunków roślin. Cała ostoja położona jest w Paśmie Klonowskim, jako przedłużenie Pasma Łysogóry i graniczy z świętokrzyskim Parkiem Narodowym, a zatem jest to teren górski z roślinnością związaną głównie z Karpatami. Lasy o wysokiej naturalności mają puszczański charakter; nie było tutaj wcześniej odlesień ze względu na teren górski, w związku z tym zbiorowiska leśne trwają tutaj od początku historii roślinności tego regionu. Tereny południowe to fragment doliny Wilkowskiej z rzeką Lubrzanką i kilkoma jej dopływami, gdzie występuje się jedna z najliczniejszych populacji przelatki aurini w województwie. Rzeka Lubrzanka na terenie ostoi ma naturalny charakter. Warunki ekologiczne rzeki oraz występowanie rzadkich gatunków mięczaków *Unio crassus* i *Anodonta cygnea* stanowią ważny argument dla ochrony obszaru.

Na obszarze objętym zmianą planu Obszar Natura 2000 – Ostoja Barcza PLH260025 zajmuje niewielką powierzchnię, tj. 3000 m² (0,3 ha), zaś całkowita powierzchnia obszaru Natura 2000 Ostoja Barcza wynosi 1523,48 ha. W związku z powyższym, zajętość będzie wynosiła około 0,01%, co stanowi niewielką część tegoż obszaru Natura 2000. Ponadto, ze względu na występujące strefy osuwiskowe na terenie wyrobiska górniczego na chwilę obecną Przedsiębiorca nie przewiduje prowadzenia eksploatacji na obszarze znajdującym się na ww. obszarze Natura 2000.

W związku z powyższym, ustalenia zmiany planu nie skutkują powstawaniem zagrożeń dla naturalnego środowiska ww. Obszaru oraz dla sąsiadującego Obszaru Natura 2000 (Łysogóry, PLH260002). Obowiązujące dla wymienionego terenu działania w zakresie ochrony w układzie docelowym, nie zostaną więc naruszone na skutek realizacji inwestycji. Przedsięwzięcie nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Barcza, w tym w szczególności na stan siedlisk

przyrodniczych, siedlisk gatunków roślin i zwierząt, gatunki, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 oraz integralność obszaru Natura 2000 i jego powiązania z innymi obszarami.

C. Parki Krajobrazowe

Obszar objęty zmianą planu występuje poza terenami zaliczonymi do parków krajobrazowych w świetle art. 16 *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1614 ze zm.).

D. Parki Narodowe

Obszar objęty zmianą Planu znajduje się w zasięgu otuliny Świętokrzyskiego Parku Narodowego, utworzonego na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z 3 stycznia 1996 r. w sprawie Świętokrzyskiego Parku Narodowego (Dz. U. Nr 4 poz. 29).

Obszar objęty niniejszym opracowaniem nie narusza zakazów i nie stoi w sprzeczności z regulacjami określonymi dla ww. obszaru, a co za tym idzie – nie wpłynie negatywnie na jego środowisko przyrodnicze.

E. Korytarze ekologiczne

Korytarz ekologiczny jest obszarem, który pozwala na migrację roślin, zwierząt lub grzybów. Jest on ważnym elementem sieci Natura 2000, gdyż umożliwia przemieszczanie się organizmów między siedliskami. Na skutek działalności człowieka dawniej bardzo rozległe siedliska zwierząt i roślin zostały rozdrobnione i często izolowane. Z tego względu w celu zapewnienia prawidłowego rozwoju gatunku oraz umożliwienia mu zdobycia pożywienia, ustanowienia terytorium, znalezienia partnera lub do ucieczki przed drapieżnikami jak i zdarzeniami losowymi – niezbędne jest połączenie siedlisk terenami, które umożliwią bezpieczne przemieszczanie się zwierząt, czyli liniowymi pasami lasów, terenów porośniętych krzewami lub trawami. Dla obszaru Polski została opracowana sieć korytarzy ekologicznych, która obejmuje zarówno korytarze główne (o znaczeniu międzynarodowym) oraz korytarze uzupełniające (o znaczeniu krajowym).

Zapewnienie skutecznej ochrony korytarzy ekologicznych wymaga szeregu wielopoziomowych działań. Do najważniejszych należą:

- Pełniejsze uwzględnienie korytarzy ekologicznych w prawodawstwie, nadanie korytarzom odpowiedniego statusu prawnego i ochronnego;
- Wpisanie ochrony korytarzy w strategie i programy krajowe, regionalne i lokalne;
- Uwzględnienie korytarzy w planach zagospodarowania przestrzennego kraju, województw i gmin;
- Objęcie ochroną prawną najważniejszych odcinków korytarzy (np. OChK);
- Zwiększenie lesistości korytarzy;
- Minimalizowanie konfliktów pomiędzy przebiegiem korytarzy a planowanymi i realizowanymi inwestycjami transportowymi (drogami i kolejami);
- Ochrona najbardziej newralgicznych i zagrożonych odcinków przed zabudową ciągłą;
- Weryfikacja i ewentualna rozbudowa sieci na poziomie województw, powiatów i gmin; wytyczenie sieci korytarzy lokalnych;
- Edukacja.

W chwili obecnej z uwagi na znaczny stan przekształcenia i zagospodarowania obszaru funkcjonalność korytarzy o niższych rangach jest ograniczona. Na obszarach korytarzy ekologicznych najważniejszym działaniem związanym z procesami zagospodarowania jest zachowanie ciągłości struktur i procesów ekologicznych, w tym migracji gatunków roślin i zwierząt. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska będzie realizował projekt pn. "Ochrona

różnorodności biologicznej poprzez wdrożenie sieci lądowych korytarzy ekologicznych na terenie Polski". W ramach projektu zakłada się m.in. wersyfikację stanu zachowanie korytarzy ekologicznych, w wyniku której nastąpi aktualizacja przebiegu ich granic.

Obszar objęty zmianą planu położony jest w głównym korytarzu ekologicznym o kodzie KPdC-3B – Góry Świętokrzyskie i Dolina Wisły. Korytarz ten należy do Korytarza Południowo-Centralnego (KPdC), łączy Roztocze, Puszcę Solską z Lasami Janowskimi, następnie przechodzi lasami wzdłuż doliny Wisły. Potem skręca na zachód i łukiem nad Puszczą Świętokrzyską dochodzi do Przedborskiego oraz Załęczańskiego Parku Krajobrazowego. Następnie poprzez Lasy Lublinieckie i Bory Stobrawskie idzie do Lasów Milickich, Doliny Baryczy i kończy się w Borach Dolnośląskich.

W chwili obecnej z uwagi na znaczny stan przekształcenia i zagospodarowania obszaru jego funkcjonalność, jako korytarza ekologicznego jest ograniczona. Teren objęty zmianą planu położony jest bowiem w obszarze, który już w stanie obecnym jest znacznie przekształcony przyrodniczo, co już obecnie wpłynęło na zubożenie składu gatunkowego zamieszkujących dany teren poszczególnych gromad zwierząt.

W związku z powyższym, planowane poszerzenie obszaru eksploatacji nie będzie generować przez inwestycję obecnie, jak i w przyszłości znaczącego zagrożenia dla korytarzy ekologicznych.

4) Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu

W przypadku niezrealizowania projektowanych ustaleń zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, stan środowiska przyrodniczego omawianego obszaru pozostanie niezmienny. Tereny leśne, na których planuje się poszerzenie eksploatacji pozostaną nadal obszarami leśnymi. Zakłada się także, iż w wyniku funkcjonowania obecnych terenów pozostałe elementy środowiska tj.: szata roślinna, fauna, zasoby naturalne, gleby i powierzchnia ziemi oraz wody powierzchniowe i podziemne nie ulegną zmianom.

W przypadku braku realizacji planu niewykorzystane zostaną zasoby złoża piaskowca kwarcytowego, które zostały odkryte i udokumentowane. Surowiec ten od wielu lat zaspokaja potrzeby hutnictwa w kraju (huta Chrzanów, Łaziska) i za granicą (Czech, Słowacja) ze względu na wysoką (ponad 98%) zawartość SiO_2 . Dodatkowo znajduje zastosowanie jako kruszywo w przemyśle drogowym i kolejowym. Brak eksploatacji doprowadzi do wzrostu cen i importu surowca z innych terenów w kraju bądź zza granicy, ale przede wszystkim zlikwidowany zostanie zakład, który zaspokaja potrzeby gminy i jest miejscem pracy dla większości społeczności lokalnej. Ponadto przewiduje się, że wyeksploatowane tereny będą zrekultywowane w kierunku leśnym, bądź wodno-leśnym, dlatego też ingerencja w środowisko naturalne zostanie zrekomensowana, a złożo wykorzystane.

IV. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

1) Przewidywane znaczące oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska

Planowane przedsięwzięcie należy do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w art. 59 ust.1 pkt. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U z 2018 r., poz. 2081).

Eksploracja złoża prowadzona jest metodą odkrywkową systemem ścianowym stokowo-wgłębnym, z równoległym postępowaniem frontu robót w kierunku zachodnim, północnym i wschodnim. System ten zapewnia możliwość eksploatacji masowej z równoczesnym selektywnym wybieraniem warstw przerostów złożowych. Urabianie kopalin odbywa się przy zastosowaniu robót wiertniczo-strzałowych, których podstawowe zasady są określone w dokumentacji i metrykach strzałowych. Generalnie prowadzone jest i będzie strzelanie długimi otworami odchylonymi od pionu nie więcej niż 20^0 , a metodami pomocniczymi będą:

- strzelanie otworami zwykłymi poziomymi – stosowane w progach przyspągowych, powstałych po odstrzale metodą długich otworów oraz na ścianach o wysokości do 6 m;
- strzelanie otworami pionowymi i odchylonymi od pionu nie więcej niż 20^0 w celu urabiania niższych ścian eksploatacyjnych, likwidacji progów przyspągowych, a także przy profilowaniu ociosów, wykonywaniu rzepi i rowów odwadniających;
- strzelanie rozszczepkowe stosowane sporadycznie (w przypadku awarii młota hydraulicznego) do rozdrabniania brył nadwymiarowych.

Nie przewiduje się urabiania złoża metodą mechaniczną, Z uwagi na odległość wyrobiska od najbliższych zabudowań mieszkalnych przy eksploatacji północnej części wyrobiska stosowane będą mniejsze ładunki MW.

Prognozując oddziaływanie projektu zmiany planu na środowisko, cennymi informacjami są doświadczenia oddziaływań już zaistniałych w trakcie eksploatacji przeprowadzonej w złożu. Głównymi zmianami w środowisku są: odkształcona rzeźba terenu w skutek eksploatacji złoża piaskowca kwarcytowego. Oddziaływanie na środowisko przy wydobywaniu kopalin będzie mieściło się w granicach ustanowionego obszaru górniczego. Prowadzona działalność (eksploatacja złoża) nie wpłynie na skażenie gleby, ponieważ nie będą stosowane żadne środki chemiczne w trakcie eksploatacji złoża. Dotychczasowa eksploatacja złoża nie doprowadzi do pogorszenia jakości wód powierzchniowych na tym terenie. Nie spowoduje obniżenia poziomu wód gruntowych na analizowanym terenie. Emisja spalin i hałasu będzie miała charakter lokalny i okresowy. Eksploatacja złoża nie wpłynie na istniejący stan zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Z uwagi na prowadzenie eksploatacji w wyrobisku wgłębnym, przy zastosowaniu nowoczesnych maszyn mobilnych krusząco-sortujących i odległości od wyrobiska górniczego do najbliższych zabudowań około 600,0 m, nie przewiduje się uciążliwości hałasu w trakcie prowadzonej eksploatacji. Hałas może występować na drogach prowadzących do wyrobiska (poprzez natężenie ruchu, ciężkie pojazdy). Ze względu na odległość od najbliższej zabudowy mieszkaniowej (około 600,0 m), hałas powodowany przez środki transportowe wywożące kruszywo nie będzie miał znacząco negatywnego wpływu na mieszkańców okolicznych miejscowości.

Doświadczenia z eksploatacji złoża posłużyły w ocenie potencjalnych, znaczących oddziaływań na całym obszarze planu przeznaczonym pod eksploatację piaskowców kwarcytowych.

Przewidywany zasięg wpływu eksploatacji złoża piaskowca kwarcytowego „Bukowa Góra” na środowisko zawierać się będzie w granicach istniejącego terenu górniczego

„Bukowa Góra III”. Na podstawie obserwacji prowadzonych przez kilkanaście lat eksploatacji nie stwierdzono wpływu działalności górniczej na warunki siedliskowe i produkcyjne terenów położonych poza wyrobiskiem. Obserwowany w trakcie robót udostępniających profil glebowy utrzymuje niezbędne dla wegetacji biologicznej warunki wilgotnościowe. Nieznaczny wpływ ma także osadzanie się pyłów pochodzących od ruchu ciężkiego sprzętu transportowego i maszyn górniczych. Ma to miejsce w najbliższym sąsiedztwie wyrobiska. Jako, że pyły te są nietoksyczne, ich wpływ na gleby i szatę roślinną jest znikomy.

A. Wpływ na różnorodność biologiczną

W wyniku prowadzenia wydobywania w obszarze górniczym, zostanie zdjęta warstwa humusowa i nadkład, tym samym różnorodność biologiczna obszaru zostanie zniszczona. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie. Proces ten będzie długotrwały, ale przejściowy do czasu zakończenia rekultywacji i sukcesywnej samoistnej renaturalizacji obszaru. Ustalenia projektu zmiany planu oddziałują negatywnie na różnorodność biologiczną terenu objętego planem. Z uwagi na proponowany kierunek rekultywacji terenu poeksploatacyjnego (wodno-leśny) działanie to ma charakter czasowy.

B. Wpływ na jakość życia ludzi

W rozumieniu przepisów ochrony środowiska znaczące oddziaływanie na środowisko oznacza również znaczące oddziaływanie na zdrowie ludzi. O znaczącym oddziaływaniu na środowisko można mówić, gdy przekraczane są standardy emisyjne (dopuszczalne normy zanieczyszczeń) określone w przepisach o ochronie środowiska, natomiast o znaczącym oddziaływaniu na obszary ekologiczne w sytuacji zagrożenia siedlisk lub gatunków lub integralności obszaru w rozumieniu przepisów o ochronie przyrody.

Prace wydobywcze nie spowodują wzrostu poziomu hałasu. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie występujące czasowo, tylko w trakcie pracy maszyn. Źródłami emisji hałasu są następujące rodzaje źródeł: punktowe (kruszarka, przesiewacz) funkcjonujące wewnątrz wyrobiska; liniowe – taśmociągi łączące ww. źródła punktowe; ruchome – pojazdy technologiczne (ładowarka, koparka, wiertnica) oraz samochody ciężarowe oraz źródła hałasu impulsowego – moment odpajania urobku od calizny.

Najbliżej położone działki mieszkaniowe znajdują się w odległości ok. 600,0 m od planowanego terenu wydobywania. Z tego względu, hałas nie będzie miał negatywnego wpływu na mieszkańców okolicznych miejscowości, dlatego projektowane przedsięwzięcie jest korzystnie zlokalizowane z punktu widzenia ochrony ludności przed uciążliwościami akustycznymi. Zgodnie z ustawą – *Prawo ochrony środowiska* oraz Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w *sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* na terenach zabudowy mieszkaniowej winny być ustalone w następującej wysokości: LAeqD = 55 dB w porze dnia (od godz. 6 do 22), LAeqN = 45 dB w porze nocy (od godz. 22 do 6). Wydobywanie piaskowca kwarcytowego nie będzie powodować przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu na terenach, dla których poziom taki został określony. Tereny lasów, pól i nieużytków nie podlegają ochronie przed hałasem regulowanej przepisami o ochronie środowiska.

Ustalenia projektu zmiany planu nie będą powodować negatywnego oddziaływania na ludzi i ich stan zdrowia. Na obszarze nie przewiduje się realizacji obiektów przewidzianych na stały pobyt ludzi. Nie znajdują się one także w jego bezpośrednim sąsiedztwie. W związku z powyższym, projektowane przedsięwzięcie jest korzystnie zlokalizowane z punktu widzenia ochrony ludności przed uciążliwościami.

C. Wpływ na rośliny i zwierzęta

Teren objęty opracowaniem położony jest w obszarze znacznie przekształconym przyrodniczo i zubożony przez dotychczasową działalność, tj. wydobywczą, prowadzoną w granicach udokumentowanego złoża „Bukowa Góra”, co wpłynęło na zubożenie składu gatunkowego poszczególnych gromad zwierząt. W rejonie obecnego i docelowego wyrobiska nastąpi całkowita likwidacja szaty roślinnej. Sukcesywne przekształcanie rzeźby terenu spowoduje utratę jego przydatności jako potencjalnego miejsca bytowania zwierząt. **Kontynuacja wydobywania w granicach wyznaczonego w koncesji obszaru górniczego nie będzie powodować dodatkowego negatywnego wpływu na występujące na danym terenie gatunki zwierząt.** Waloryzacja przyrodnicza wykazała, iż projektowane czasowe przeznaczenie terenu nie będzie miało istotnego wpływu na całość populacji gatunków zwierząt. **Ocenia się, że kontynuacja eksploatacji złoża „Bukowa Góra” nie spowoduje zachwiania równowagi w ekosystemie na terenie objętym zmianą planu. Realizacja ustaleń zmiany miejscowego planu może spowodować migracje zwierząt związanych z ekosystemem leśnym, powyższy fakt nie będzie miał jednak wpływu na całość populacji gatunków zwierząt występujących na tym obszarze. W okresie wydobywania obszar ten pozbawiony będzie roślinności – będzie to oddziaływanie bezpośrednie i przejściowe.**

Na terenie obecnego wyrobiska górniczego nie istnieje już jakakolwiek szata roślinna. To samo dotyczyć będzie terenu który przewidziany jest pod przyszłą eksploatację (poszerzenie wyrobiska). Likwidacja zakładu górniczego i rekultywacja wyrobiska (w kilkuletniej perspektywie), po zakończeniu zagospodarowania porekultywacyjnego, a także udanym zalesieniu oraz zawodnieniu obszaru rekultywowanego, przywróci obszar opracowania przyrodzie i uczyni go bardziej przydatnym dla bytowania gatunków roślin i zwierząt.

Wśród zinwentaryzowanych chronionych gatunków fauny znajduje się **11 gatunków** wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej (79/409/EWG) lub Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej (92/43/EWG). Poniżej przedstawiono analizę wpływu planowanego poszerzenia obszaru eksploatacji złoża na gatunki fauny z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej i Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej:

L.p.	Kod N2000	Nazwa gatunkowa	Wpływ inwestycji	Uzasadnienie
1	A104	<i>Bonasa bonasia</i>	Inwestycja nie będzie miała znaczącego wpływu na stan populacji gatunku	Trwale zmniejszenie powierzchni leśnej stanowiącej siedlisko występowania gatunku jest nieznaczne w stosunku do całego obszaru występowania gatunku na terenie obszarów Natura 2000
2	A320	<i>Ficedula parva</i>	Inwestycja nie będzie miała wpływu na stan populacji gatunku	Obszar stanowiący potencjalny teren lęgowy i żerowiskowy gatunku stanowi niewielki procent obszaru będącego pod bezpośrednim wpływem inwestycji
3	1323	<i>Myotis bechsteini</i>	Inwestycja ograniczy możliwość zimowania gatunku, jednak nie będzie miała znaczącego wpływu na stan jego populacji	Obszar stanowiący potencjalny teren rozrodu i żerowiskowy gatunku stanowi niewielki procent obszaru będącego pod bezpośrednim wpływem inwestycji; warunki do zimowania zostaną zachowane
4	1306	<i>Barbastella arbastellus</i>	Inwestycja ograniczy możliwość zimowania gatunku, jednak nie będzie miała znaczącego wpływu na stan jego populacji	Obszar stanowiący potencjalny teren rozrodu i żerowiskowy gatunku stanowi niewielki procent obszaru będącego pod bezpośrednim wpływem inwestycji; warunki do zimowania zostaną zachowane

Kolejne 7 gatunków z załączników Dyrektyw Ptasiej i Siedliskowej to zwierzęta, które na terenie objętym bezpośrednim i pośrednim oddziaływaniem inwestycji przebywają okresowo (w czasie wędrówek, zimowania, żerowania) i na badanym terenie nie rozmnażają

się (*Pernis apivorus*, *Alcedo atthis*, *Lanius excubitor*, *Myotis myotis*) lub rozmnażają się lecz występują stosunkowo licznie na terenie kraju i regionu (*Dryocopus martius*, *Lullula arborea*, *Lanius collurio*).

Dotychczasowe istnienie stanowisk wskazuje, że obecne oddziaływanie inwestycji nie wpływa szkodliwie na występowanie gatunków. W przyszłości bezpośrednio oddziaływanie inwestycji polegać będzie na zmniejszeniu powierzchni biotopu wykorzystywanego przez gatunek (ok. 9,0 ha). Biorąc jednak pod uwagę wielkość całkowitego obszaru zasiedlanego przez gatunek w otoczeniu inwestycji (w tym na obszarze Natura 2000) nie stanowi zagrożenia dla trwałości populacji regionalnej i nie wpłynie znacząco na jej liczebność.

Przez teren Polski przebiega północno-wschodnia granica występowania gatunku *Myotis myotis* – Nocek duży. Rzadki, ze względu na samotniczy i skryty tryb życia – w związku z czym liczebność jest trudna do oszacowania. Środowiskiem życia są tereny leśne, a na miejsca zimowania wykorzystują jaskinie, piwnice i sztolnie. Wśród ważniejszych zagrożeń dla tego gatunku wymienia się niszczenie zimowisk.

Na wschód od granic projektowanego obszaru górniczego „Bukowa Góra IV”, na terenie położonym poza obszarem objętym opracowaniem znajduje się sztolnia, wykorzystywana przez nietoperze w okresie zimowym. Podczas poprzedniego poszerzenia obszaru górniczego, w ramach działania kompensacyjnego została ona udrożniona, zabezpieczona i przystosowana do zimowania nietoperzy. Planowane poszerzenie obszaru eksploatacji nie będzie mieć wpływu na wymieniony gatunek nietoperza, ze względu na fakt, że sąsiadujące z inwestycją tereny leśne stanowią alternatywne środowisko występowania gatunku i zniwelują negatywny wpływ inwestycji.

Teren objęty oddziaływaniem inwestycji leży na obszarze występowania znacznej różnorodności biologicznej. Analiza składu gatunkowego fauny na badanym terenie nie wskazuje jednak na generowanie przez inwestycję obecnie, jak i w przyszłości znaczącego zagrożenia dla gatunków cennych oraz dla gatunków pospolitych i licznie występujących. Lokalizacja inwestycji na obrzeżu kompleksu leśnego nie powoduje powstania bariery ekologicznej mogącej stworzyć przerwę w ciągłości rozmieszczenia populacji zwierząt występujących w ekosystemach leśnych, w tym na obszarze Natura 2000. Inwestycja nie generuje również niebezpieczeństwa fragmentacji i izolacji populacji zwierząt. Po przeanalizowaniu wyników ocen zagrożeń pośrednich (zapylenie, hałas, wpływ na stosunki wodne) występujących na terenie górniczym stwierdzono, że nie niosą one ze sobą znaczących zmian dla warunków występowania zwierząt w porównaniu z dotychczasową (prowadzoną od 1973 r.) działalnością Zakładu. Planowane poszerzenie obszaru eksploatacji będzie miało bezpośredni wpływ na gatunki fauny zasiedlające ekosystemy leśne poprzez wydzielenie części obszaru (ok. 9,0 ha). Biorąc jednak pod uwagę wielkość kompleksu leśnego w otoczeniu inwestycji – wpływ ten będzie nieznaczny.

Realizacja inwestycji na obszarze objętym planem może spowodować migracje zwierząt związanych z ekosystemem leśnym, powyższy fakt nie będzie miał jednak wpływu na całość populacji gatunków zwierząt występujących na tym obszarze. W związku z powyższym, projektowana zmiana planu nie wpłynie znacząco na funkcjonowanie środowiska, a kontynuacja eksploatacji złoża nie spowoduje zachwiania równowagi w ekosystemie na terenie przedsięwzięcia.

D. Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne

Utwory budujące złoża nie są wodonośne, wobec tego ich eksploatacja nie będzie wymagać odwadniania górotworu, a w kopalni nie wystąpią dopływy wód podziemnych do wyrobiska. Jedynymi wodami spływającymi do wyrobiska są i będą wody z opadów

atmosferycznych normalnych oraz opady z deszczów nawałnych, które mają szczególnie istotne znaczenie pod względem bezpiecznego prowadzenia robót górniczych w kopalni.

Ze względu na długość wyrobiska górniczego i swoistą przeszkodę w postaci pozostawionego pod przyszłą eksploatację obszaru centralnego, zasadne będzie rozdzielenie systemu odwadniania wyrobiska. Wody opadowe/roztopowe spływające do zachodniej części wyrobiska winny być odprowadzane do nowego osadnika, który proponuje się wykonać w rejonie wyjazdu z tej części wyrobiska na główną drogę transportową, a dalej podczyszczone wody winny być odprowadzane do istniejącej instalacji odwodnieniowej (docelowo do rzeki Psarki), ewentualnie do nowego systemu odwadniania, z którego wody byłyby odprowadzane do rowu i cieką płynącego w kierunku rzeki Kamionki. Rozwiązanie powyższe będzie wymagać uzyskania nowego pozwolenia wodnoprawnego na zrzut wód kopalnianych (opadowych/roztopowych) do rzeki. Obecnie zakład posiada pozwolenie wodnoprawne na odprowadzanie wód kopalnianych (opadowych/roztopowych) do rzeki Psarki, w sytuacji gdy nie są one wykorzystywane w zamkniętym obiegu wody technologicznej, a przede wszystkim jakoś tych wód spełnia wymagania narzucone w pozwoleniu wodnoprawnym.

Złoże „Bukowa Góra” jest złożem suchym. Udokumentowane zwierciadło wód podziemnych w tym rejonie znajduje się na rzędnej ok. 280 m n.p.m., a więc dużo głębiej niż planowana eksploatacja. Eksploatacja złoża prowadzona jest w partii suchej bez odwadniania złoża, wobec tego nie nastąpi tu zaburzenie stosunków wodnych.

Dla zabezpieczenia środowiska gruntowo – wodnego przed zanieczyszczeniem substancjami ropopochodnymi, w trakcie prowadzonych prac stosowane będą maszyny i urządzenia sprawne technicznie. Stan techniczny pracujących w wyrobiskach urządzeń i maszyn na każdej zmianie roboczej (przed i po rozpoczęciu zmiany) winien być kontrolowany, ze szczególnym zwróceniem uwagi na układy paliwowe, w tym szczelność obudów mechanizmów pracujących w kąpeli olejowej. Natomiast przy wymianie oleju z urządzeń i sprzętu pracującego podczas eksploatacji należy stosować wanny spustowe. Na czas tankowania podłoże gruntowe w tym miejscu należy zabezpieczyć przed możliwością zanieczyszczenia. W przypadku awaryjnego wycieku substancji ropopochodnych zanieczyszczoną ziemię należy zebrać za pomocą sorbentów i zagospodarować jako odpad. Woda wykorzystywana na terenie kopalni do zraszania przy przeróbce kopaliny oraz do zraszania dróg technologicznych będzie pobierana z rzępa i/lub osadnika. W procesach technologicznych nie przewidziano płukania surowca (na terenie wyrobiska górniczego), a więc nie będą powstawały ścieki przemysłowe.

Teren opracowania nie jest zagrożony zalaniem wodami powodziowymi.

Kopalnia Bukowa Góra znajduje się w obrębie jednolitej części wód powierzchniowych o kodzie PLRW20006234839 o nazwie Świślina do Pokrzywianki bez Pokrzywianki, której celem środowiskowym jest utrzymanie obecnego potencjału ekologicznego wód oraz w obrębie jednolitej części wód podziemnych PLGW2300101, której celem środowiskowym jest utrzymanie obecnego stanu ilościowego i chemicznego wód. Dla ww. JCW „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” (MP nr 49, poz. 549) zatwierdzony przez Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2011 r., oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r., poz. 1911) określają cele środowiskowe, które wyznaczone zostały z uwzględnieniem ich aktualnego stanu. Według Planu obowiązują następujące cele środowiskowe:

a) dla wód powierzchniowych:

- dla wód będących w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału;

- dla naturalnych wód celem środowiskowym będzie co najmniej dobry potencjał ekologiczny i co najmniej dobry stan chemiczny;
 - dla silnie zmienionych i sztucznych wód celem środowiskowym będzie co najmniej dobry stan ekologiczny i co najmniej dobry stan chemiczny;
- b) dla wód podziemnych:
- zapobieganie dopływowi lub ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych;
 - zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych;
 - zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych;
 - wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka;
 - niepogarszanie stanu czystości wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym.

Cele środowiskowe dla JCW określone w Planie gospodarowania wodami bezpośrednio wynikają z zapisów Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r., ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (RDW). Wg Ramowej Dyrektywy Wodnej plany zagospodarowania wodami na obszarze dorzeczy i programy działań stanowią podstawowe dokumenty planistyczne zarządzania wodami w kraju. Transponująca jej zapisy ustawa Prawo wodne również wyróżnia wśród dokumentów planistycznych plany zagospodarowania wodami na wyznaczonych w Polsce obszarach dorzeczy oraz program wodno-ściekowy kraju.

Głównym celem środowiskowym określonym dla jednolitych części wód powierzchniowych silnie zmienionych i sztucznych jest osiągnięcie co najmniej dobrego potencjału ekologicznego a także co najmniej dobrego stanu chemicznego.

Istniejąca gospodarka wodno-ściekowa na terenie zakładu nie będzie wywierać presji na osiągnięcie celów środowiskowych, a w szerszym kontekście przyczyni się do ochrony JCW i poprawy jakości wód powierzchniowych w stosunku do stanu istniejącego. Zastosowane rozwiązania zabezpieczające przed potencjalnymi awariami, jak również dążenie do ograniczenia ładunku zanieczyszczeń w ściekach odprowadzanych do odbiornika w wystarczający sposób zabezpieczą jednolite części wód i nie spowodują pogorszenia ich stanu. Potencjalną sytuacją mogącą zagrozić osiągnięciu celów jest wystąpienie poważnej awarii w trakcie prowadzenia eksploatacji. Procedury postępowania w przypadku awarii oraz minimalizacji tego typu sytuacji opracowane są w Planie ruchu zakładu górniczego zatwierdzonego przez Okręgowy Urząd Górniczy i ściśle przestrzegane.

W tabeli poniżej przeanalizowano cele środowiskowe, na które szczególne korzystanie z wód mogłoby oddziaływać, zgodnie z *ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne* (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2268) wynikające z implementacji RDW:

Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne	Sposób w jaki przedsięwzięcie będzie oddziaływać na cele środowiskowe wynikające z Prawa wodnego
Art. 38d	
Celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych niewyznaczonych jako sztuczne lub silnie zmienione jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu jednolitych części wód powierzchniowych, tak aby osiągnąć dobry stan tych wód	Nie dotyczy
Celem środowiskowym dla sztucznych i silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych jest ochrona tych wód oraz poprawa ich potencjału i stanu, tak aby osiągnąć dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny sztucznych i silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych	Odprowadzanie wód kopalnianych, zgodnie z warunkami pozwolenia wodno prawnego, nie pogorszy istniejącego stanu JCW. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez: – zastosowanie systemu osadników celem usunięcia grubszych frakcji piaszczysto-mułkowych oraz zawiesiny z wody, – zastosowanie sprawnego sprzętu używanego przy prowadzonej eksploatacji złoża,

	– systematyczne stosowanie reagenta do wiązania i sedymentacji zawiesiny w osadnikach. Jest to środek przyjazny środowisku, który ulega biodegradacji
Cele o których mowa w ww. wierszach realizuje się przez podejmowanie działań zawartych w programie wodno-środowiskowym kraju, w szczególności działań polegających na:	
1) stopniowej redukcji zanieczyszczeń powodowanych przez substancje priorytetowe oraz substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego określone w przepisach wydanych na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 1	Jakość wód kopalnianych (wyłącznie wody opadowe i roztopowe z terenu wyrobiska) będzie spełniać wymogi określone w pozwoleniu wodnoprawnym: – zawiesina ogólna = 100 mg/l – węglowodory ropopochodne = 15 mg/l – chlorki = 1000 mg Cl/l – siarczany = 500 mg SO ₄ /l
2) zaniechaniu lub stopniowym eliminowaniu emisji do wód powierzchniowych substancji priorytetowych oraz substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego określone w przepisach wydanych na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 1	j.w.
Art. 38e	
Celem środowiskowym dla jednolitych części wód podziemnych jest:	
Zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń	j.w.
Zapobieganie pogarszaniu oraz poprawa ich stanu	j.w.
Ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnienie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, aby osiągnąć ich dobry stan	W sytuacjach awaryjnych dla ochrony przed ewentualnym skażeniem gruntu lub wód podziemnych w obrębie kopalni wyciekami olejów, smarów i paliwa, wymagane jest prowadzenie przeglądów i napraw sprzętu oraz tankowania i wymiany oleju poza granicami wyrobiska. W wyniku przypadkowych zdarzeń lub awarii należy je likwidować poprzez neutralizację odpowiednimi preparatami chemicznymi lub sorbentami. Odpompowane wody kopalniane będą odprowadzane w tej samej JCWPd i nie naruszają jej zasobów dyspozycyjnych
Realizując cele, o których mowa w ww. wierszu podejmuje się w szczególności działania określone w programie wodno-środowiskowym kraju polegające na stopniowym redukowaniu zanieczyszczenia wód podziemnych poprzez odwracanie znaczących i utrzymujących się tendencji wzrostowych zanieczyszczenia powstałego w wyniku działalności człowieka	

Ocenia się, że realizacja ustaleń zmiany planu nie powinna spowodować takich skutków jak: krótkotrwałych lub ciągłych zmian kierunku przepływu wód podziemnych, wynikających ze zmian położenia zwierciadła wód podziemnych, występujących w ograniczonym obszarze, które mogą powodować dopływ wód słonych lub innych wód o jakości zagrażającej zanieczyszczeniem wód podziemnych oraz mogą wskazywać na trwałą i wynikającą z działalności człowieka tendencję do zmian kierunku przepływu wód podziemnych, które mogłyby spowodować taki dopływ.

Na podstawie przeprowadzonej analizy uwarunkowań wynikających z budowy geologicznej, hydrologii, hydrogeologii, po uwzględnieniu wpływu wydobywania na zmiany stanu wód powierzchniowych i podziemnych w otaczającym regionie, w obrębie JCW, a także na środowisko przyrodnicze, należy uznać oddziaływanie planowanej inwestycji na środowisko wodne za nieznaczące.

Stan środowiska wodnego nie ulegnie pogorszeniu w stosunku do stanu istniejącego.

E. Wpływ na powietrze

Przewiduje się, że w wyniku prowadzenia eksploatacji nie będą powstawały na terenie wyrobiska górniczego żadne odpady przemysłowe, nie będą wytwarzane ścieki przemysłowe ani też nie będą emitowane substancje lotne zagrażające środowisku naturalnemu, za wyjątkiem spalin pochodzących z pojazdów i maszyn pracujących przy załadunku i wydobywaniu piaskowca kwarcytowego ze złoża. Będzie to oddziaływanie nieznaczące, bezpośrednie i krótkoterminowe. Podczas robót górniczych na terenie kopalni hałas będzie

związany z działaniem maszyn mobilnych, ładowarek, koparek i transportem. Najwyższy poziom hałasu może być odczuwalny podczas zdejmowania nadkładu. W miarę stopniowego zejścia w głąb wyrobiska górniczego, hałas będzie tłumiony przez jego skarpy. Dlatego będzie to także oddziaływanie bezpośrednie, okresowe i krótkoterminowe.

Przeważające ładunki pyłów emitowanych do środowiska mają swoje naturalne pochodzenie, gdyż są to najdrobniejsze frakcje urabianego surowca. Pozostałe emitowane zanieczyszczenia to substancje pochodzące ze spalania paliwa w silnikach pojazdów, maszyn roboczych i urządzeń.

Głównymi metodami ochrony powietrza w związku z funkcjonowaniem kopalni będą:

- bieżące przeglądy i szybkie usuwanie mogących wystąpić awarii pojazdów,
- zraszanie w porze suchej dróg technologicznych.

Przeprowadzone obliczenia na etapie sporządzania raportu przed wydaniem koncesji, stopnia uciążliwości i ich analiza wykazały, że funkcjonowanie planowanego przedsięwzięcia (t. j.: wydobywanie kopaliny) spełniać będzie obowiązujące standardy jakości powietrza poza jego zasięgiem i nie będzie powodować ponadnormatywnych przekroczeń norm dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń. Zgodnie z przepisami ustawy – *Prawo ochrony środowiska*, uciążliwość obiektów winna się mieścić w granicach działki objętej wydobywaniem. Jakość powietrza atmosferycznego jest uzależniona tylko od lokalnych warunków. Nie występują tu żadne oddalone od terenu opracowania aglomeracje miejskie czy ośrodki przemysłowe o regionalnym i ponadregionalnym zasięgu, mogące kształtować jakość powietrza atmosferycznego.

Na obecnym etapie przesądzeń projektowych w zakresie planowania przestrzennego nie jest możliwe dokładne określenie, jakie urządzenia (źródła emisji), w jakich ilościach i rozmieszczeniu będą funkcjonować na terenie projektowanego wydobywania. Biorąc pod uwagę charakter ww. źródeł emisji przewiduje się, że zasięg oddziaływania będzie lokalny.

F. Wpływ na powierzchnię ziemi i krajobraz

Charakter planowanego przedsięwzięcia spowoduje stałe przekształcenie terenu. W obszarze obejmującym dodatkową powierzchnię złoża nastąpi całkowite wyłączenie z użytkowania leśnego gruntów leśnych. Będzie to obszar o łącznej powierzchni 8,8898 ha. W wyniku czego obecne wyrobisko (zajmujące powierzchnię 39,5742 ha – z czego 21,2958 ha stanowią grunty dzierżawione od Nadleśnictwa Zagnańsk, natomiast pozostałe 18,2784 ha stanowią grunty o statusie prawnym „przekazanie, zarząd i użytkowanie”) powiększy się do całkowitego rozmiaru ok. 49,0 ha. Należy zatem stwierdzić, iż najbardziej istotnym oddziaływaniem związanym z wyłączeniem przedmiotowych gruntów z produkcji leśnej jest wycięcie drzewostanu. Będzie ono skompensowane zarówno poprzez zagospodarowanie porekultywacyjne części terenu wyrobiska w kierunku leśnym lub wodno-leśnym. Przewiduje się, że wierzchnia warstwa próchniczna gleby, ze względu na swoje niske walory glebotwórcze, zostanie odspojona, przemieszczona i zwałowana. Należy zatem przypuszczać, iż do czasu użycia zdjętych i zwałowanych mas nadkładu do rekultywacji wyrobiska praktycznie cała próchnica w warstwie próchnicznej gleby ulegnie mineralizacji (zbutwieje) w warunkach dobrej dostępności tlenu i ograniczonego rozwoju mikroorganizmów glebowych. Obserwuje się ten proces na wielu istniejących zwałowiskach zlokalizowanych na terenie innych zakładów górniczych.

Szczegółowy sposób rekultywacji wyrobiska zostanie określony w dokumentacji projektowej na podstawie obowiązujących przepisów szczególnych.

Zabezpieczenia – w przypadku zagrożeń osuwiskowych, jakie stosowane są obecnie na terenie wyrobiska górniczego, to:

- usypywanie wałów zabezpieczających i formowanie tzw. „przyparcia” z drobnego materiału odpadowego w dolnych partiach skarp, w miejscach potencjalnie zagrożonych powstaniem osuwisk. Takie zabezpieczenie osiąga kilka-, kilkanaście metrów wysokości. Miejsca potencjalnie zagrożone są oznakowane tablicami ostrzegawczymi; identycznie zabezpieczona jest dolna krawędź skarpy, gdzie na wyższym poziomie eksploatacyjnym powstało osuwisko;
- stosowanie stałego monitoringu zarówno osuwiska jak i miejsc potencjalnie zagrożonych powstaniem osuwisk;
- dwa razy do roku na terenie kopalni zbiera się zespół ds. zagrożeń naturalnych, który dokonuje oceny zagrożenia i w razie potrzeby wprowadza rozwiązania zabezpieczające.

Teren osuwiska jest również kontrolowany przez Okręgowy Urząd Górniczy w Kielcach.

Rekultywacja w kierunku leśnym lub wodno-leśnym mogą być dodatkowym elementem punktowym urozmaicającym antropogeniczny krajobraz. Bedzie to oddziaływanie bezpośrednie i długoterminowe. Wymagane jest doprowadzenie obszaru objętego skutkami eksploatacji, po jej zakończeniu, do niekolizyjnego włączenia do krajobrazu kulturowego, stosownie do wymagań obszarów prawnie chronionych, w zasięgu których jest położony.

Generalnie, działalność górnicza związana z wydobywaniem kopaliny ze złoża „Bukowa Góra” w sposób odkrywkowy, nieprzerwanie powoduje zmiany w sposobie użytkowania gruntów. Przekształcenia terenu polegają na zmianach morfologicznych powierzchni terenu i krajobrazu. Inwestycja oddziaływać będzie na krajobraz otoczenia poprzez powstanie większego niż obecne wyrobiska wglębnego oraz powstanie zwałowiska.

G. Wpływ na klimat

Wydobywanie piaskowców kwarcytowych na opracowywanym terenie wpłynie na lokalny klimat w okresie długoterminowym. Stanie się tak za przyczyną zbiornika wodnego powstałego w ramach rekultywacji terenu. Rekultywacja wyrobiska w kierunku leśnym lub wodno-leśnym, będzie miała pozytywny wpływ na otaczające grunty. W okresie obfitych opadów atmosferycznych może być gromadzona zwiększona ilość wód w zagłębieniach wyrobiska i tym samym zwiększenie jej późniejszego odparowania. Parowanie tych wód zwiększy wilgotność powietrza w otoczeniu co pozytywnie wpłynie na lokalny klimat oraz na wegetację roślin. Bedzie to oddziaływanie długoterminowe, pośrednie i bezpośrednie.

Na terenie objętym planem nie przewiduje się lokalizowania obiektów i zakładów, których emisja zanieczyszczeń do powietrza powodowałaby zmiany klimatu lokalnego. Działalność górnicza będzie obejmować kontynuację eksploatacji piaskowców kwarcytowych ze złoża „Bukowa Góra”, ale w poszerzonych granicach, w związku z powyższym – będzie stwarzało niewielkie uciążliwości dla środowiska. W celu zmniejszenia negatywnego oddziaływania na środowisko w instalacji stosowane są kompleksowe rozwiązania redukujące do minimum emisje do poszczególnych komponentów środowiska oraz zmniejszające energochłonność prowadzonych procesów technologicznych.

H. Wpływ na zasoby naturalne

Wydobycie kruszywa pozwoli na racjonalne zagospodarowanie zasobów naturalnych, jakimi są piaskowce kwarcytowe. Z dokumentacji geologicznej wynika, że kopalina ze złoża w stanie naturalnym może być wykorzystana w budownictwie i drogownictwie.

Obszar objęty opracowaniem wiąże się bezpośrednio z wykorzystywaniem zasobów środowiska, jakim jest złoże piaskowców kwarcytowych „Bukowa Góra” w gminie Łączna,

przewidziane do eksploatacji na mocy koncesji. Zmiana nr 1 zmiany miejscowego planu ma na celu zapewnienie integracji wszelkich działań podejmowanych w granicach terenu górniczego w celu:

- wykonania uprawnień określonych w koncesji;
- zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego;
- ochrony środowiska, w tym obiektów budowlanych.

I. Wpływ na zabytki

Celem ochrony wartościowych dóbr kultury jest utrwalanie jej tożsamości i odrębności kulturowej oraz ochrona i rehabilitacja ukształtowanych zespołów zabytkowych lub pojedynczych obiektów. Ochronę prawną środowiska kulturowego gwarantują postanowienia ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2067). Mając na uwadze zapis art. 32 ww. ustawy, w przypadku ewentualnego odkrycia w trakcie ziemnych przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem przewidziano:

- wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot;
- zabezpieczyć, przy użyciu dostępnych środków, ten przedmiot i miejsce jego odkrycia;
- niezwłocznie zawiadomić o tym Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków lub Wójta Gminy w Łącznej.

Ustalenia zmiany planu nie naruszają obowiązujących przepisów o ochronie zabytków – na terenie objętym zmianą nie występują bowiem obiekty objęte ochroną konserwatorską a także stanowiska archeologiczne.

2) Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2081), dział VI, rozdz. 3, traktujący o postępowaniu w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów opracowywany dokument nie będzie miał oddziaływania transgranicznego.

Ze względu na położenie obszaru opracowania w odległości ok. 170,0 km od najbliższej granicy Polski (kierunek południowy), oraz lokalny charakter inwestycji, nie przewiduje się oddziaływania transgranicznego na środowisko. Oddziaływania na środowisko przeznaczenia wyznaczonego na obszarze przedmiotowego opracowania będą ograniczone do terenu objętego zmianą planu. Nie będzie zatem źródłem zagrożeń, które mogłyby powodować oddziaływanie na środowisko o zasięgu transgranicznym.

3) Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Elementy objęte prognozą	Proponowane rozwiązania zapobiegające, ograniczające i kompensujące
Różnorodność biologiczna	– zaleca się by podczas prac eksploatacyjnych przestrzegano obowiązujące normy, przepisy by ograniczyć negatywne oddziaływanie na przyrodę i krajobraz; – rekultywacja w kierunku leśnym lub wodno-leśnym wpłynie na wzbogacenie różnorodności;
Jakość życia ludzi	– po wyeksploatowaniu złoża na podstawie obowiązujących decyzji rekultywacyjnych obowiązuje rekultywacja terenu w kierunku leśnym. Planuje się wprowadzić zmianę i dążyć do przeprowadzenia rekultywacji w kierunku wodno-leśnym z możliwością zagospodarowania części

	terenów dla celów rekreacji;
Rośliny i zwierzęta	– zakaz lokalizacji budynków; – obowiązek zachowania strefy ochronnej od obrzeża wyrobiska; – zakaz stosowania środków chemicznych na terenie eksploatacji;
Wody powierzchniowe i podziemne	– odprowadzanie oczyszczonych wód kopalnianych (opadowych i roztopowych) do rzek; – zakaz stosowania środków chemicznych na terenie eksploatacji; – zaleca się monitorowanie stanu wód powierzchniowych; – obowiązek zastosowania najlepszej dostępnej techniki (technologii i metody) w rozumieniu ustawy <i>Prawo ochrony środowiska</i>, ograniczających możliwość zanieczyszczenia środowiska;
Powierzchnia ziemi i krajobraz	– zakaz stosowania środków chemicznych na terenie eksploatacji; – zakaz lokalizacji budynków; – zakaz realizacji reklam;
Klimat/Powietrze	– możliwość utworzenia poeksploatacyjnego zbiornika wodnego; – zakaz stosowania środków chemicznych na terenie eksploatacji;
Zasoby materialne	– brak;
Zabytki	– wszelkie prace na terenie lokalizacji stanowiska należy poprzedzić wyprzedzającymi ratowniczymi badaniami archeologicznymi; – nakazuje się uzgadnianie wszelkiej działalności inwestycyjnej z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Zaprezentowane rozwiązania są zgodne z dokumentami planistycznymi obowiązującymi na terenie gminy.

Projekt zmiany planu uwzględnia:

- obowiązek ochrony elementów środowiska przyrodniczego wynikający z ustawy o ochronie przyrody;
- obowiązek ochrony elementów miejscowego układu powiązań ekologicznych oraz jego funkcjonowania;
- obowiązek ochrony wód podziemnych i powierzchniowych;
- obowiązek ochrony powietrza przed zanieczyszczeniami gazowym i pyłowymi;
- obowiązek ochrony przed hałasem;
- elementy infrastruktury technicznej niezbędnej do funkcjonowania projektowanych inwestycji.

Przedsiębiorca w zakładzie górniczym przy prowadzeniu procesu wydobywczego, zobowiązany jest do zastosowania najlepszej dostępnej techniki w osiąganiu wysokiego, ogólnego poziomu ochrony środowiska jako całości. Dotyczy to zwłaszcza:

- emisji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych do powietrza – dotrzymanie dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń w powietrzu,
- emisji hałasu do środowiska (dotrzymanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku na granicy najbliższych terenów chronionych tj. istniejącej zabudowy mieszkaniowej),
- niezanieczyszczania gruntów przyległych w wyniku wytwarzania na terenie objętym zmianą planu ścieków i odpadów.

Przedsiębiorca zobowiązany jest do spełnienia następujących warunków:

- prowadzenia rekultywacji w związku z przekształceniem terenu,
- utrzymywania w sprawności technicznej sprzętu, by nie dochodziło do wycieków substancji ropopochodnych i ewentualnego skażenia wód i gruntów,
- systematycznego zraszania dróg technologicznych, co uchroni od emisji pyłu do środowiska,
- utrzymywania czystości tych dróg, a także wjazdu i wyjazdu z kopalni, aby nie rozprzestrzeniać zanieczyszczeń przenosząc je na drogi publiczne,

- utrzymywania porządku na wyrobisku i jego najbliższym otoczeniu, a mianowicie:
 - a) niegromadzenia wszelkich odpadów skażonych chemicznie, bakteriologicznie, etc.,
 - b) wykonywania wszelkich napraw i remontów sprzętu, a także tankowania maszyn wyłącznie poza granicami złoża w miejscach ku temu przeznaczonych,
 - c) dbałości o zabezpieczenie terenu zakładu górniczego przed dostępem osób nieupoważnionych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

4) Rozwiązania alternatywne

Na opracowywanym terenie znajdują się udokumentowane złoża piaskowców kwarcytowych. Tylko przeznaczenie w projekcie planu całego terenu pod eksploatację tegoż surowca umożliwi jego wykorzystanie. W zakresie funkcji terenu nie ma więc rozwiązania alternatywnego. Ustalone w planie warunki eksploatacji są optymalne. Zgodnie z art. 53 ww. ustawy dla terenu górniczego obowiązkowo sporządza się miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, a koszt sporządzenia projektu planu ponosi przedsiębiorca.

5) Przewidywane metody analizy skutków realizacji ustaleń planu oraz częstotliwość ich przeprowadzania

Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1945 ze zm.): „w celu ochrony aktualności studium i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium z uwzględnieniem [...] wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta przekazuje radzie gminy wyniki analiz, o których mowa w ust. 1, po uzyskaniu opinii gminnej lub innej właściwej, w rozumieniu art. 8, komisji urbanistyczno-architektonicznej, co najmniej raz w czasie kadencji rady. Rada gminy podejmuje uchwałę w sprawie aktualności studium i planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne, w całości lub w części, podejmuje działania, o których mowa w art. 27. ustawy. Przy podejmowaniu uchwały, o której mowa w ust. 2, rada gminy bierze pod uwagę w szczególności zgodność studium albo planu miejscowego z wymogami wynikającymi z przepisów art. 10 ust. 1 i 2, art. 15 oraz art. 16 ust. 1”.

Wskazane w pkt. 3 przepisy dotyczą m. in. uwzględnienia w miejscowych planach zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego. Tak więc w przypadku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego istnieje określona ustawowo procedura pozwalająca przeanalizować i ocenić skutki jego realizacji.

W danym przypadku powyższe skutkowało podjęciem przez Radę Gminy Łączna Uchwały Nr XII/52/2015 z dnia 30 września 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia **zmiany nr 1 zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego „Bukowa Góra II”, położonego w gminie Łączna**, zmienionego Uchwałą Nr XXXI/154/2017 Rady Gminy Łączna z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie zmiany załącznika graficznego do Uchwały Nr XII/52/2015 Rady Gminy w Łącznej z dnia 30 września 2015 r.

Wykonywane analizy uwzględniają stopień realizacji ustaleń, między innymi w oparciu o przesadzenia realizacyjne dokonywane w oparciu o decyzje administracyjne podejmowane w sprawach konkretyzowanych stosownymi wnioskami inwestorskimi. Przy dokonywaniu tego typu analizy występuje wymóg zwracania szczególnej uwagi na stopień realizacji zapisów planu w zakresie mającym na celu ochronę elementów naturalnego środowiska i krajobrazu. Dodatkowym instrumentem analizy skutków realizacji projektowanego dokumentu jest również monitoring środowiska prowadzony przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Organ ten wykonuje zadania wynikające z Państwowego Programu Monitoringu

Środowiska oraz innych zadań określonych w odrębnych ustawach. Wyniki oceny stanu środowiska publikowane przez WIOŚ mogą być jedną z metod analizy skutków wdrożenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrazującą zmiany parametrów jakościowych opisujących stan wód, powietrza, gleb, fauny, flory itp.

Ocenę aktualności studium i planów miejscowych sporządza się co najmniej raz w czasie kadencji Rady Gminy, która jest właściwa do oceny aktualności dokumentu, który został przez nią uchwalony. Wobec powyższego, zgodnie z ustaleniami zmiany planu nie przewiduje się żadnego systemu monitoringu oddziaływania określonego przeznaczenia na środowisko przyrodnicze, zarówno na etapie realizacji, eksploatacji jak i likwidacji.

V. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany miejscowego planu została opracowana zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1945 ze zm.). Prognoza oddziaływania na środowisko obejmuje w swym zakresie problematykę wskazaną przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego zgodnie z art. 57 i 58 ww. ustawy.

W treści prognozy przedstawiono ogólne założenia projektu w aspekcie ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, ochrony i kształtowania środowiska, ochrony krajobrazu kulturowego, zabytków i dóbr kultury współczesnej, kształtowania przestrzeni oraz infrastruktury technicznej. W oparciu o dostępne materiały źródłowe, opisano aktualny stan środowiska oraz potencjalne negatywne oddziaływanie na środowisko.

Planowane przedsięwzięcie obejmuje kontynuację eksploatacji piaskowców kwarcytowych ze złoża „Bukowa Góra”, ale w poszerzonych granicach, zgodnie z „Dodatkiem nr 2 do dokumentacji geologicznej złoża...”, zatwierdzonym decyzją Marszałka Województwa Świętokrzyskiego znak: OWS-V.7427.8.2014 z dnia 27 marca 2014 r. Dla prowadzonej dotychczas działalności wydobywczej Wójt Gminy Łączna określił środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia polegającego na wydobywaniu piaskowca kwarcytowego ze złoża „Bukowa Góra”, w związku z udokumentowaniem zasobów geologicznych, bilansowych w kierunku zachodnim i do rzędnej +340 m n.p.m. (Znak: T/7331/10/09 z dnia 23.09.2009 r.).

Dla planowanego przedsięwzięcia polegającego na wydobywaniu piaskowca kwarcytowego z nowo udokumentowanej części złoża „Bukowa Góra” i do rzędnej +320 m n.p.m., Wójt Gminy Łączna określi środowiskowe uwarunkowania w decyzji środowiskowej, niezbędnej jako załącznik w postępowaniu o uzyskanie nowej koncesji na wydobywanie. Rozpoczęcie procedury w sprawie uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie możliwe po uzyskaniu decyzji Ministra Środowiska zezwalającej na przeznaczenie w miejscowym planie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, oraz po uchwaleniu przez Radę Gminy w Łącznej „zmiany nr 1 zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego „Bukowa Góra II”, położonego na obszarze gminy Łączna”.

Powierzchnia obszaru przewidzianego do poszerzenia wynosi ok. 9,0 ha i stanowi grunt leśny należący do Skarbu Państwa – przeznaczony na cele nieleśne po uzyskaniu zgody Ministra Środowiska lub uprawnionej przez niego osoby, po uzyskaniu opinii Marszałka Województwa. Grunt leśny znajdujący się w zasięgu obszaru objętego zmianą pozostaje obecnie w niezmienionym sposobie użytkowania, tj. leśnym, co uniemożliwia Przedsiębiorcy uzyskanie koncesji na wydobywanie kopaliny przed zmianą przeznaczenia gruntów leśnych w miejscowym planie. Zasadnym było zatem przystąpienie do zmiany miejscowego planu w zakresie umożliwiającym poszerzenie obszaru wydobycia.

W związku z powyższym, po analizie uwarunkowań środowiskowych rejonu pod kątem możliwości kontynuacji eksploatacji piaskowca kwarcytowego ze złoża „Bukowa Góra” w poszerzonych granicach, należy stwierdzić, że nie ma formalnych ani merytorycznych przeszkód w realizacji tegoż przedsięwzięcia:

- obszary cenne przyrodniczo, chronione w ramach otuliny Świętokrzyskiego Parku Narodowego oraz obszaru Natura 2000 PLH260025 „Ostoja Barcza”, nie są narażone na negatywne oddziaływanie projektowanej eksploatacji;

- brak zagrożenia ze strony odwadniania wyrobiska kopalni odkrywkowej, z uwagi na fakt, iż udokumentowane zasoby budują warstwy piaskowca kwarcytowego, które nie są wodonośne, a złożę jest złożem suchym.

Zapisy zmiany miejscowego planu zapewniają właściwe użytkowanie i zagospodarowanie terenów cennych pod względem przyrodniczym i kulturowym, jak również terenów prawnie chronionych. Jednocześnie, są zgodne z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska oraz dokumentami strategicznymi odnoszącymi się do gminy Łączna, jak również ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Łączna.

Przy realizacji projektu zmiany Planu należy bezwzględnie przestrzegać jego ustaleń, w tym w szczególności mających na celu ochronę środowiska, przyrody oraz krajobrazu.

OŚWIADCZENIE

W związku z art. 51 ust. 2 pkt 1 litera f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. 2017 r., poz. 1045 ze zm.) oświadczam, iż posiadam stosowne uprawnienia do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko, w rozumieniu art. 74 a ust. 2 pkt 2.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr inż. arch. kraj., inż. arch. Paula Zdybiowska-Piec